

5. FESTIWAL FILMOWY PIĘĆ SMAKÓW

5. FIVE FLAVOURS FILM FESTIVAL

Spis treści:	
Hou Hsiao-hsien – biografia.....	2
Tożsamość wyspy – esej.....	3
Focus: Tajwan. Filmy Hou Hsiao-hsiena.....	6
Focus: Tajwan. Nowa Fala.....	18
Focus: Tajwan. Nowe Kino Tajwanu.....	24
Taste of Korea. Hong Sang-soo.....	32
Taste of Korea.....	40
Taste of Korea. Koreańska Noc Grozy.....	48
Nowe Kino Azji.....	52
Sushi Typhoon.....	62
Azja w obiektywie.....	66
Wydarzenia towarzyszące.....	70
Indeks.....	72

5. FESTIWAL FILMOWY PIĘĆ SMAKÓW

19 – 26 X 2011 – WARSZAWA, KINO MURANÓW i KINO.LAB

26 – 31 X 2011 KRAKÓW, KINO POD BARANAMI / 12 – 15 XI 2011 POZNAŃ, KINO MUZA

Hou Hsiao-hsien

(ur. 1947 r. Guangdong, Chiny) Czołowy przedstawiciel tajwańskiej Nowej Fali. Laureat weneckiego Złotego Lwa, dwóch nagród FIPRESCI i Honorowego Lamparta z Locarno za całokształt twórczości. Debiutował na początku lat 80. filmami komercyjnymi. Producent filmu *Zawieście czerwone latarnie* (1991) Zhanga Yimou oraz licznych filmów tajwańskich, zagrał główną rolę w *Historii Tajpej* (1985) Edwarda Yanga.

(born 1947, Guangdong, China) One of the most renowned Taiwanese directors and movers of the phenomenon known as The Taiwanese New Wave which emerged in the 1980s. Honoured with numerous awards at festivals in Cannes, Venice, Rotterdam, Berlin, Locarno.

Filmografia / Filmography

1980 Cute Girl / Jiu shi liu liu de ta
1981 Blind of Love / Feng er ti ta cai
1983 The Green, Green Grass of Home / Zai na he pan qing cao qing
1983 All the Youthful Days / Feng gui lai de ren
1983 The Sandwich Man / Er zi de da wan ou
1985 Czas życia i czas śmierci / A Time to Live and a Time to Die / Tong nien wang shi
1986 A Summer at Grandpa’s / Dong dong de jia qi
1987 Dust in the Wind / Lian lian feng chen
1987 Cóрка Nilu / Daughter of the Nile / Ni luo he nu er
1989 Miasto smutku / A City of Sadness / Bei qing cheng shi

1993 Mistrz marionetek / In the Hands of a Puppet Master / Xi meng ren sheng
1995 Dobrzy mężczyźni, dobre kobiety / Good Men, Good Women / Hao nan hao nu
1996 Goodbye South, Goodbye / Nan guo zai jian, nan guo
1998 Kwiaty Szanghaju / Flowers of Shanghai / Hai shang hua
2001 Millennium Mambo / Qian xi man po
2003 Café Lumière / Kôhi jikô
2005 Trzy miłości / Three Times / Zui hao de shi guang
2007 Każdy ma swoje kino / Happy Birthday Cannes / Chacun son cinéma (segment The Electric Princess House)
2007 Podróż czerwonego balonika / Flight of the Red Balloon / Le voyage du ballon rouge

Tożsamość wyspy: Hou Hsiao-hsien i kino tajwańskiej Nowej Fali

Na Tajwanie historia kina splota się z burzliwymi losami kraju, który w roku narodzin wynalazku braci Lumière stał się kolonią japońską. Oscylując w strefie wpływów Chin kontynentalnych, Japonii i Ameryki, od lat 80. mieszkańcy wyspy próbują zdefiniować własną tożsamość kulturową. Na srebrnym ekranie opisali ją reżyserzy zaliczani w poczet tajwańskiej Nowej Fali, pierwszej próby stworzenia na Formozie kina artystycznego. Próby udanej, choć krótkotrwałej, obejmującej lata 1982-87. Do głosu doszli wtedy młodzi twórcy, m.in. Edward Yang, Hou Hsiao-hsien, Yi Chang, Tao Te-chen, Ko I-chen, Chang Yi, Chen Kun-hou, którzy w filmach nowelowych: *W naszych czasach* (*Guang yin de gu shi*, 1982) i *Człowiek-kanapka* (*Er zi de da wan ou*, 1983) oraz pełnometrażowych: *Chłopcy* z Fengkuei (*Feng gui lai de ren*, 1983), *Dorastając* (*Xiao bi de gu shi*,1983), *Tamtego dnia na plaży* (*Hai tan de yi tian*, 1983), *Opowieść Tajpej* (*Qing mei zhu ma*, 1985), *Terrorysta* (*Kong bu fen zi*, 1986) zarysowali kształt nowego kina tajwańskiego, oparte -go na współczesnych historiach zwykłych ludzi opowiedzianych długimi, statycznymi ujęciami. W filmach tych po raz pierwszy w tajwańskiej kinematografii twórcy zaczęli ukazywać skomplikowane kwestie dotyczące tożsamości kulturowej i politycznej wyspy, w tym relacje z Chinami kontynentalnymi.

Najbardziej znany z tajwańskich reżyserów Hou Hsiao-hsien zaistniał właśnie dzięki Nowej Fali. W tę poetykę wpisuje się jego „trylogia dorastania” obejmująca filmy zrealizowane na podstawie trzech autobiograficznych opowieści z czasów dzieciństwa i młodości: *Lato u dziadka* (*Dongdong de jiaqi*, 1984)- według historii znanej tajwańskiej pisarki Chu Tien-wen, autorki wielu scenariuszy filmów Hou, *Czas życia, czas śmierci* (*Tongnian wangshi*, 1985)– oparty na wspomnieniach reżysera, oraz *Pył na wietrze* (*Lianlian fegchen*, 1986) – opisujący przeżycia scenarzysty Wu Nien-jena. W filmowej„trylogii dorastania” Tajwańczycy dostrzegli echa własnych losów, które do tej pory były nieobecne na rodzimych ekranach, zdominowanych przez kino komercyjne oraz importowane produkcje z Hongkongu czy Hollywood. Jednak tajwańskich widzów szybko zmęczyło oglądanie wspomnień z czasów młodości i po pięciu latach nowofalowe filmy przestały cieszyć się zainteresowaniem.

Niespodziewanej inspiracji dostarczyło tajwańskim filmowcom samo życie: w 1988 roku zmarł prezydent Chang Ching-kuo (syn i następca Chang Kaj-szeka), trwający 38 lat stan wyjątkowy został zniesiony, zliberalizowano cenzurę i dotychczasowe tabu mogły stać się tematem filmów. Najważniejszym z nich był Incydent 28 lutego, kiedy w czasie trwającej miesiąc pacyfikacji wyspy wojska Kuomitangu zamordowały około 30 tysięcy Tajwańczyków. Masakra była w Formozie tematem zakazanym i dopiero w roku 1989 pojawił się dogodny moment, aby o niej opowiedzieć na ekranie. Hou uczynił to w filmie *Miasto smutku* (*Bei qing cheng shi*, 1989), opowieści o czterech braciach Lin, których dramatyczne losy ilustrują burzliwe dzieje Tajwanu w latach 1945-49.

Premiera filmu odbyła się na festiwalu w Wenecji (dokładnie trzy miesiące po masakrze na placu Tiananmen w Pekinie), gdzie *Miasto smutku* zdobyło Złotego Lwa – pierwszą wenecką nagrodę dla filmu chińskojęzycznego. Obraz ten okazał się dla reżysera ogromnym wyzwaniem realizacyjnym, bowiem odtwarzający główną rolę gwiazdor z Hongkongu Tony Leung Chiu Wai nie mówił po japońsku ani tajwańsku, jednak Hou przekształcił tę niedogodność w artystyczny walor czyniąc bohatera głuchoniemym. Dzięki temu postać Wen-chinga nabrała głęboko symbolicznego znaczenia, podobnie jak niepokazanie na ekranie samej masakry, wynikające z braku lokalizacji przypominających Tajpej z 1947 roku. *Miasto smutku* to najważniejszy film Hou Hsiao-hsiena, nie tylko z powodu międzynarodowych laurów, ale także dla samego artysty i kinematografii Tajwanu, gdzie wzbudził wiele kontrowersji. Film ten zainspirował Hou do nakręcenia dwóch kolejnych obrazów ukazujących najbardziej dramatyczne okresy w dziejach wyspy. „Trylogię tajwańską” współtworzą: *Mistrz marionetek* (*Xsi meng jen sheng*, 1993) – biograficzna opowieść o lalkarzu Li Tian-lu osadzo-na w czasach japońskiej okupacji wyspy, oraz *Dobrzy mężczyźni, dobre kobiety* (*Hao nan hao nu*, 1995) – autentyczna historia pary tajwańskich dysydentów z okresu Białego Terroru.

Egzorcyzmując na ekranie narodowe traumy reżyser niejako zamyka pewien etap, ale również wyznacza nowy kierunek – terażniejszość. Ta jednak okazuje się równie problematyczna, bowiem na Tajwanie w ciągu ostatnich dekad zachodzą ogromne zmiany gospodarcze i kulturowe. Gwałtowna industrializacja rolniczego niegdyś kraju, szybki rozwój miast oraz westernizacja wyspy powodują u Tajwańczyków poczucie zagubienia, odcięcia od korzeni i wiecznego

Miasto smutku

A City of Sadness / Bei qing cheng shi

Tajwan 1989, 157'

reżyseria: Hou Hsiao-hsien

scenariusz: Hou Hsiao-hsien, Wu Nien-jen

zdjęcia: Chen Huai-en

montaż: Liao Ching-song

muzyka: S.E.N.S.

występują: Tony Leung Chiu Wai, Sung Young Chen, Jack Kao, Li Tain-lu

producent: Chiu Fu-sheng

produkcja: 3H Productions, ERA International

nagrody: MFF w Wenecji 1989 - Złoty Lew i Nagroda UNESCO, Golden Horse FF 1989 - najlepszy aktor, najlepszy reżyser, Kinema Junpo Award 1991 - najlepszy film obcojęzyczny

Film opowiada o dramatycznych losach czterech braci Lin w latach 1945-48, najbardziej burzliwym okresie w historii Tajwanu. Przegrana Japonii zakończyła 50-letnią okupację wyspy. Wraz z przybyciem uciekinierów z Chin kontynentalnych nastąpił reżim Kuomintangu, wymierzony przeciwko rdzennym Tajwańczykom. Eskalacja represji nastąpiła 28 lutego 1947 roku, wtedy rozpoczęły się czystki, w wyniku których zginęło prawie 30 tysięcy mieszkańców wyspy.

Incydent 28 lutego został na wiele lat obłożony rządową cenzurą i dopiero Hou Hsiao-hsien, po zniesieniu stanu wyjątkowego w 1987 roku, jako pierwszy uczynił go tematem swojego filmu. Reżysera nie interesuje polityczne tło, czy rekonstrukcja historycznych wydarzeń, lecz ukazanie ich wpływu na jednostkę i rodzinę. Historia braci jest tutaj metaforą losów całego narodu, poddawane kolejnym dziejowym próbom. Film ten stanowi epilog dla tajwańskiej Nowej Fali, z jej estetyką długich, statycznych ujęć i dalekich planów, za pomocą których filmowcy opowiadali o zmaganiach Tajwańczyków z powojenną historią. *Miasto smutku* otwiera „trylogię tajwańską” Hou, którą dopełniają filmy *Mistrz marionetek* (1993) oraz *Dobrzy mężczyźni, dobre kobiety* (1995).

Agnieszka Kamrowska

The film tracks dramatic stories of four Lin brothers during the turbulent White Terror period in Taiwan in the 1940s. As the Japanese occupation collapses, the Kuomintang government sets the regime against Taiwanese citizens. The escalation of repressions breaks out on the 28th of February, 1947, with an anti-government uprising in which thousands of people are killed. Because of the censorship it was only the Hou's film when the first artist openly talked about the February 28 Incident. With innovative narrative forms, the family saga becomes also an epic metaphor of the history of Taiwan.

Biografia reżysera na stronie 2 / [Director's biography on page 2](#)

Kwiaty Szanghaju

Flowers of Shanghai / Hai shang hua

Tajwan 1998, 120'

reżyseria: Hou Hsiao-hsien

scenariusz: Chu T'ien-wen, Eileen Chan, Han Bangqing

zdjęcia: Lee Ping-bin

montaż: Liao Ching-song

muzyka: Hanno Yoshihiro

występują: Tony Leung Chiu Wai, Annie Shizuka Inoh, Jack Kao, Carina Lau, Michelle Reis

producent: Ichiyama Shozo, Yang Teng-kuei

produkcja: 3H Productions, Shochiku Company

nagrody: Asia-Pacific FF 1998 - najlepsza scenografia, najlepszy reżyser, MFF w Kerali 1999 - Golden Crow Pheasant

Akcja filmu rozgrywa się w Szanghaju pod koniec XIX wieku w dekadentckim świecie „kwietnych domów”, w których kosztownie ubrane kurtyzany piją z klientami herbatę, zabawiają rozmową i przygotowują fajki z opium. Za tymi zrytualizowanymi czynnościami kryje się jednak walka o wpływy i niezależność kobiet, które żyją niczym niewolnice, lecz pragną same decydować o swoim losie. *Kwiaty Szanghaju* ukazują cztery „kwietne domy”. Pierwszoplanowa historia przedstawia Wanga – stałego bywalca rozdartego pomiędzy dwiema kobietami: długoletnią kochanką oraz młodą kurtyzaną.

Kwiaty Szanghaju to najbardziej formalny i najpiękniejszy wizualnie film Hou: kadry oświetlone są złotym światłem lamp naftowych i świec, wnętrza wypełniają starannie zaprojektowane rekwizyty i kostiumy z epoki. Ograniczając się jedynie do zamkniętych przestrzeni „kwietnych domów”, Hou po mistrzowsku przedstawia hermetyczny świat, w jakim żyły ich mieszkanki. Pokazując piękno dekadencji, film ten przypomina japońskie drzeworyty ukiyo-e, portretujące przepływający świat Yoshiwary. Jednak za tą elegancką fasadą kryją się dramaty kobiet-kwiatów, uwikłanych w skomplikowany system zależności.

Agnieszka Kamrowska

Action of the film takes place in Shanghai at the end of the 19th century. Hou Hsiao-hsien portrays a decadent world of *flower houses*, where courtesans entertain guests with conversation, serving tea and preparing opium pipes. It is his most formal film and most beautiful at the same time. The scenes are poured with soft light from oil lamps. Houses are decorated with selected objects and costumes are designed to evoke the turn-of-century China. But there is a cruel world of women behind those refined facades. Women trapped in a golden cage but still trying to buy back control of their life.

Biografia reżysera na stronie 2 / [Director's biography on page 2](#)

Millennium Mambo

Millennium Mambo / Qian xi man po

Tajwan 2001, 119'

reżyseria: Hou Hsiao-hsien

scenariusz: Chu T'ien-wen

zdjęcia: Lee Ping-bin

montaż: Liao Ching-song

muzyka: Hanno Yoshihiro, Lim Giong

występują: Shu Qi, Jack Kao, Tuan Chun-hao, Chen Yi-hsuan, Takeuchi Jun

producent: Chu T'ien-wen, Gilles Ciment, Eric Heumann, Huang Wen-ying

produkcja: 3H Productions, Orly Films, Paradis Films

nagrody: MFF w Cannes 2001 - Grand Technical Prize, MFF w Chicago 2001

- Srebrny Hugo, MFF w Ghent 2001 - najlepszy reżyser, Golden Horse FF 2001

- najlepsze zdjęcia, najlepsza muzyka.

W roku 2011 główna bohaterka Vicky wspomina swoje życie dziesięć lat temu: toksyczny związek z zaborczym Hao-hao, przez którego porzuciła szkołę oraz z uwikłanym w ciemne interesy Jackiem, za którym pojechała do Japonii. W impresyjnych, fluorescencyjnych kadrach reżyser przedstawia życie młodych mieszkańców Tajpej, którzy spędzają czas, bawiąc się w modnych klubach, nie myśląc o przyszłości. Pośród nich dryfuje Vicky, która podążając za kolejnymi mężczyznami, próbuje odnaleźć swoje miejsce w życiu.

Millennium Mambo to niemalże współczesna wersja poprzedniego filmu Hou Hsiao-hsiena *Kwiaty Szanghaju*: „kwietne domy” z końca XIX wieku zastępują tu współczesne bary z hostessami w Tajpej. Miejsce herbaty i fajek z opium zajmują papierosy i alkohol, jednak relacje między mężczyznami i kobietami niewiele się zmieniły. Film ten oddaje fascynację reżysera młodością oraz gangsterskim półświatkiem. Hou odchodzi od zdystansowanej poetyki wcześniejszych filmów, których akcja rozgrywała się w przeszłości. We współczesnym Millennium Mambo artysta ztraca dystans i odurza widzów zmysłową atmosferą nocnych klubów i przesiadujących w nich pięknych ludzi.

Agnieszka Kamrowska

Vicky dreams of the past. 10 years ago, she dropped out of school and had been living in a toxic relationship with possessive Hao-hao. Then she met Jack, who was entangled in shady businesses in Japan. In this film, Hou Hsiao-hsien left the past behind and turns his camera toward Taipei's young people. Vicky is among them, she follows one man after another, trying to find her place in life. Cool bars with hostesses seem to be the modern version of the turn-of-the-century flower houses from *Flowers of Shanghai*. The film paralyzes the senses with sensuous atmosphere of Taipei's night clubs and its beautiful people.

Biografia reżysera na stronie 2 / [Director's biography on page 2](#)

Café Lumière

Café Lumière / Kōhī jikō

Japonia, Tajwan 2003, 103'

reżyseria: Hou Hsiao-hsien

scenariusz: Hou Hsiao-hsien, Chu T'ien-wen

zdjęcia: Lee Ping-bin

montaż: Liao Ching-song

muzyka: Yōsui Inoue, Jiang Wen-ye

występują: Hitoto Yo, Asano Tadanobu, Hagiwara Masato, Yo Kimiko, Kobayashi Nenji

producent: Liao Ching-song, Miyajima Hideji, Osaka Fumiko, Yamamoto Ichirō

produkcja: Shochiku Company, Asahi Shimbunsha, Sumitomo Corporation

nagrody: Nagroda Japońskiej Akademii Filmowej 2005 – Debiut Roku: Hitoto Yo, MFF w Stambule 2005 - Złoty Tulipan

Młoda pisarka Yōko wraca z Tajwanu, gdzie zbierała materiały o tamtejszym kompozytorze Jiang Wen-ye. Bohaterka jest w ciąży z Tajwańczykiem, jednak planuje sama wychować dziecko. Mówi o tym swoim rodzicom, którzy są pełni obaw o jej przyszłość. W Tokio dziewczyna podąża śladami Jianga, szukając dawnej kawiarni. Pomaga jej antykwariusz Hajime.

Film powstał z okazji setnej rocznicy urodzin Yasujiro Ozu – reżysera, do którego Hou bywa porównywany ze względu na podobny, minimalistyczny styl. Świadomie naśladuje japońskiego mistrza w długich ujęciach z perspektywy osoby siedzącej na tatami, czy w ukazaniu relacji ojca i córki. Od Ozu reżyser zaczerpnął także miejsce akcji – Tokio, w którym Yōko i Hajime prowadzą swoje poszukiwania. Bohaterka próbuje odtworzyć dzieje tajwańskiego kompozytora w mieście, które nieustannie się zmienia i niełatwo w nim o materialne ślady przeszłości. Hajime chce uchwycić teraźniejszość, nagrywając odgłosy pociągów. Film Hou to kontemplacja zwykłych chwil. Symbolicznego znaczenia nabierają tu proste czynności: picie kawy, jedzenie posiłku, czy jazda pociągami. Owa zdystansowana perspektywa jest kolejną cechą łączącą obu mistrzów azjatyckiego kina.

Agnieszka Kamrowska

A young writer Yoko returns to Japan from Taiwan where she was carrying out a research about Jiang Wen-ye, a Taiwanese composer who lived in Tokyo in the 30s. Together with her friend Hajime, obsessed with recording sounds of Tokyo's trains, she searches for places which Jiang used to visit and tries to reconstruct the story of his stay in the city.

Café Lumière was made as an homage to Yasujiro Ozu to celebrate the centenary of the Japanese director's birthday. Hou covers typical Ozu's themes – relationships between children and parents, the role of family, everyday habits and rituals.

Biografia reżysera na stronie 2 / [Director's biography on page 2](#)

Trzy miłości

Three Times / Zui hao de shi guang

Tajwan 2005, 120'

reżyseria: Hou Hsiao-hsien

scenariusz: Hou Hsiao-hsien, Chu T'ien-wen

zdjęcia: Lee Ping-bin

montaż: Liao Ching-song

występują: Shu Qi, Chang Chen, Liao Su-jen, Chen Shi-zheng

producent: Chang Hua-fu, Gilles Ciment, Huang Wen-ying, Liao Ching-song

produkcja: 3H Productions, Orly Films, Paradis Films

nagrody: Golden Horse FF 2005 - najlepsza aktorka, najlepszy tajwański film roku, najlepszy tajwański reżyser roku, MFF w Erywaniu 2006 - Grand Prix

Trzy historie miłosne, zagrane przez tych samych aktorów: Shu Qi i Changa Chena, ukazują jak historia Tajwanu kształtuje życie jednostek. Nowela osadzona w 1966 roku przedstawia związek żołnierza z hostessą pracującą w barach bilardowych. W drugiej noweli z roku 1911 kurtyzana zakochuje się w młodym intelektualście, spiskującym na rzecz wyzwolenia Tajwanu spod władzy Japończyków. Trzecia nowela rozgrywa się współcześnie, opowiada o skomplikowanej relacji fotografa i biseksualnej piosenkarki.

Filmem *Trzy miłości* Hou Hsiao-hsien podsumowuje dotychczasową twórczość autora, zestawiając ze sobą poetyki obecne we wcześniejszych obrazach. Nowela *Czas miłości* z lat 60. czerpie z „trylogii autobiograficznej” Hou, bowiem akcja tych trzech filmów rozgrywała się w tym okresie. Czas wolności fabularnie przypomina *Kwiaty Szanghaju*, nowela ta została zrealizowana w poetyce kina niemego, wpisując się w estetykę filmów z okresu, który przedstawia. We współczesnym *Czasie młodości* reżyser wykorzystuje środki, które zaproponował w *Millennium Mambo*. Umieszczając w jednym filmie trzy różne epoki, pokazuje, jak zmieniające się formy komunikacji wpływają na losy kochanków.

Agnieszka Kamrowska

A young soldier is looking for a girl who works in billiard clubs. A courtesan's relationship with a young intellectual, who is involved in Taiwan's independence movement against Japan's occupancy. A love affair between a photographer and a bisexual female singer. These love stories from three distant decades, filmed with the same actor (Chang Chen) and actress (Shu Qi) create a subtle picture of Taiwan's history and its citizens' life.

Biografia reżysera na stronie 2 / [Director's biography on page 2](#)

HHH - Portret Hou Hsiao-hsien

HHH - Portait of Hou Hsiao-hsien / HHH - Un portrait de Hou Hsiao-hsien

Francja, Tajwan 1997, 91'

reżyseria: Olivier Assayas

scenariusz: Olivier Assayas

zdjęcia: Eric Gautier

montaż: Marie Lecoœur

występują: Hou Hsiao-hsien, Wu Nien-jen, Chu T'ien-wen, Lin Giang

producent: Xavier Carniaux, Peggy Chiao

produkcja: AMIP, Arc Light Films, Chinese Public Television

Dokument Oliviera Assayasa jest zapisem rozmów z Hou Hsiao-hsienem, jakie dokumentalista odbył w czasie podróży na Tajwan w połowie lat 90. W obiektywie francuskiego filmowca Hou okazuje się fotogenicznym i hojnym rozmówcą. Ze swadą wspomina czasy dzieciństwa, burzliwą młodość oraz pobór do wojska, który okazał się wydarzeniem decydującym o jego dalszych losach.

Assayas rozmawia także ze stałymi współpracownikami Hou: scenarzystami Chu T'ien-wen i Wu Nien-jenem oraz aktorem Jackiem Kao. Dzięki nim poznajemy kulisy powstawania arcydzieł Hou Hsiao-hsien: *Lato u dziadka* (1984), *Czas życia i czas śmierci* (1985), *Mistrz marionetek* (1993) i *Żegnaj Południe, żegnaj* (1996), których fragmenty zacytowano w dokumencie. Obaj twórcy dużo miejsca poświęcili filmowi *Miasto smutku* (1989), nagrodzonemu weneckim Złotym Lwem, który na Tajwanie wywołał żywiołową reakcję społeczeństwa.

Dzięki francuskiemu twórcy Tajwańczyk odsłania także skrawki życia prywatnego, opowiadając o nieudanej próbie podjęcia kariery piosenkarza i śpiewając przed kamerą szlagiery karaoke. Z dokumentu Assayasa wylania się obraz reżysera silnie związanego z Tajwanem, jego historią i współczesnością.

Agnieszka Kamrowska

Olivier Assayas

(ur. 1955 r., Paryż, Francja) Syn francuskiego scenarzysty Jacquesa Rémy. Na łamach „Cahiers du Cinéma” jako jeden z pierwszych popularyzował kino azjatyckie. Debiutował krótkimi metrażami na przełomie lat 70. i 80., film *Paris s'éveille* (1991) przyniósł mu Nagrodę Jeana Vigo dla młodego twórcy francuskiego kina. Trzykrotnie nominowany do Złotej Palmy za filmy *Ścieżki uczuć*, *Demonlover* i *Czysta*.

Wybrana filmografia / Selected filmography

1994 Zimna woda / Cold Water / L'eau froide

1996 Irma Vep

2000 Ścieżki uczuć / Les Destinées sentimentales

2004 Czysta / Clean

2008 Pewnego lata / Summer Hours / L'Heure d'été

The film is a the documentation of the interviews Olivier Assayas made with Hou Hsiao-hsien in Taiwan in the mid-90's. Hou recalls his childhood, adventurous youth, the conscription which proved to be a decisive event for his later career. He also discusses his artistic choices, the history of Taiwan and Taiwanese cinema. Besides, Assayas talks with Hou's collaborators: screenwriters Chu T'ien-wen and Wu Nien-yen as well as actor Jack Kao. They reveal the details of working with the master and creating films like highly acclaimed *City of Sadness*.

Olivier Assayas

(born 1955, Paris, France) One of the first European journalists to promote contemporary Asian cinema in *Cahiers du Cinéma* in the 1990s. His first internationally acclaimed film was *Irma Vep* from 1996, starring Maggie Cheung. He is known for the skilful way of combining film genres and crossing their borders.

Terroryści

The Terrorizers / Kong bu fen zi

Tajwan 1986, 109'

reżyseria: Edward Yang

scenariusz: Edward Yang, Hsiao Yeh

zdjęcia: Tsan Hang

montaż: Ching-Song Liao

muzyka: Xiaoliang Weng

występują: Cora Miao, Bao-ming Gu, Wang An

producent: Deng Fei Lin

produkcja: Central Motion Pictures Corporation

nagrody: Asia-Pacific Film Festival 1987 – najlepszy scenariusz, British Film Institute Award 1987- Sutherland Trophy, MFF w Locarno 1987- Srebrny Lampart

Niedoszły architekt, Edward Yang, za pośrednictwem swojego wczesnego filmu spotyka architekta Michelangela Antonioniego. W ich kinie przestrzeń opowiada historie, miasto wymyśla nastroje. Yang tworzy złożoną narracyjną strukturę, łącząc losy niczym ze sobą niezwiązanych postaci. W jej centrum znajduje się dwójka artystów – pisarka w twórczym kryzysie, zamknięta w dusznym kręgu swojego małżeństwa, w czterech ścianach mieszczańskiego domu oraz młody, egzaltowany fotografik, który ucieka przed zasobną przeszłością w surowy, rozedrgany miejski świat. Oboje przekonają się, w jaki sposób fikcja, którą kształtują tak, by udawała prawdę, wpływa na rzeczywistość.

Podczas policyjnej strzelaniny fotografik robi zdjęcie dziewczynie o przestępczej ksywce White Chick. Jej postać powraca w filmie jak refren, który ma siłę sprawczą, potencjał mrocznej energii. Nawet unieruchomiona, z nogą w gipsie, White Chick będzie kierowała akcją tej historii. Uwolnione przez nią spod kontroli emocje skumulują się w zaskakującym finale. Miejska układanka Edwarda Yanga to jeden ze sztandarowych przykładów tajwańskiej Nowej Fali, która inspirację minimalistycznym europejskim kinem połączyła z azjatycką witalnością.

Agnieszka Szeffel

Edward Yang

(ur. 1947 r., Szanghaj, Chiny - zm. 2007 r., Los Angeles, USA) Czołowy, obok Hou Hsiao-hsiena i Tsai Ming-Lianga, przedstawiciel tajwańskiej Nowej Fali. Debiutował w 1982 roku nowelą *Desires* w nowofalowym zbiorze *In Our Time*. Laureat wielu nagród, m.in. nagrody Alfreda Bauera na festiwalu w Berlinie za *Mahjong*, nagrody za reżyserię *Yi Yi* w Cannes, czy tytułu „Reżysera 2007 roku” w Pusan.

Wybrana filmografia / Selected filmography

1983 Tego dnia na plaży / Hai tan de yi tian / That Day, on the Beach

1985 Historia z Tajpej / Cing mei jhu ma / Taipei Story

1986 Terroryści / Kong bu fen zi / The Terrorizers

1996 Ma jiang / Mahjong

2000 I raz i dwa / Yi Yi / A One and a Two

With *The Terrorizers* a would-be architect Edward Yang meets an architect Michelangelo Antonioni: this is the space that brings the story and the city makes up the mood. Yang creates a complex narrative structure combining stories of people not related to each other. Central characters are artists: a writer having a creativity crisis and a young photographer trying to escape his past in the urban labyrinth. They both discover how the fiction they create could influence the reality.

Urban puzzles constructed by Yang is one of the brightest examples of the Taiwanese New Wave that fuses European minimalism with Asian vitality.

Edward Yang

Born in 1947 in Shanghai, China, and died in 2007 in Los Angeles, the USA. One of the most important figures of the Taiwanese New Wave. His films won him prestigious awards such as FIPRESCI in Singapore (for *A Bright Summer Day*, 1991) and Best Director in Cannes (for *Yi Yi*, 2000).

Jedz i pij, mężczyzno i kobieto

Eat Drink Man Woman / Yin shi nan nu

Tajwan, USA 1994, 124'

reżyseria: Ang Lee
scenariusz: Ang Lee, James Schamus, Wang Hui-Ling
zdjęcia: Jong Lin
montaż: Tim Squyres
muzyka: Mader
występują: Sihung Lung, Yu-Wen Wang, Chien-lien Wu, Kuei-Mei Yang, Sylvia Chang, Winston Chao, Chao-jung Chen, Lester Chit-Man Chan
producent: Kong Hsu
produkcja: Ang Lee Productions, Central Motion Pictures Corporation, Good Machine
nagrody: Asia-Pacific Film Festival 1994 – najlepszy film, Kansas City Film Critics Circle Award - najlepszy film nieanglojęzyczny, National Board Review Award - najlepszy film nieanglojęzyczny

W globalizującym się świecie Ang Lee – przedstawiciel tajwańskiej drugiej Nowej Fali – opowiada o podstawowych chińskich wartościach: tradycyjnej sztuce kulinarnej i rodzinie. Emerytowany szef kuchni w największej chińskiej restauracji w Tajpej, wdowiec Chu mieszka z trzema niezamężnymi córkami w starym domu na przedmieściach. Członkowie rodziny spotykają się podczas niedzielnego wystawnego obiadu, omawiając swoje sprawy - to uświęcony rytuał.

Jednak spokojne do tej pory domowe ognisko zaczyna przygasać.

Pan Chu traci smak i wiernego przyjaciela, który był jego prawą ręką w restauracji. Najstarsza córka, samotna, usychająca bez miłości nauczycielka chemii, Jia-Jen dostaje listy od anonimowego adoratora. Średnia córka, robiąca karierę w korporacji, Jia-Chien zamierza wyemigrować do Europy, a najmłodsza - studentka Jia-Ning – właśnie się zakochała. Choć zaskakujące wybory przewartościują ich życie, harmonia zostanie zachowana.

Akcji towarzyszą jedne z najbardziej spektakularnych scen kulinarnych w światowym kinie. Film doczekał się też amerykańskiego remake'u. W 2001 roku María Ripoll nakręciła *Tortilla Soup* z Hectorem Elizondo i kuchnią meksykańską w głównej roli.

Agnieszka Szeffel

Ang Lee (ur. 1954 r., Pingtung, Tajwan) Reżyser i producent, odnoszący sukcesy zarówno komercyjne, jak i artystyczne, kolekcjoner nagród. Na Tajwanie wyreżyserował trzy filmy. Jeden z nich - *Przyjęcie weselne* otrzymał Złotego Niedźwiedzia na festiwalu w Berlinie. W 1995 roku debiutował w USA *Rozważną i romantyczną* na podstawie powieści Jane Austin, nagrodzoną m.in. Złotym Niedźwiedziem w Berlinie.

Wybrana filmografia / Selected filmography

1993 Przyjęcie weselne / The Wedding Banquet / Hsi yen
 1995 Rozważna i romantyczna / Sense and Sensibility
 2000 Przyczajony tygrys, ukryty smok / Crouching Tiger, Hidden Dragon / Wo hu zang long
 2005 Tajemnica Brokeback Mountain / Brokeback Mountain
 2007 Ostrożnie, pożądanie / Lust, Caution / Se jie

Mr Chu, the chef of the greatest Chinese restaurant in Taipei is now retired. He lives with his three unmarried daughters in an old house in the suburb of Taipei. The family ritual is to meet every Sunday over a wonderfully prepared dinner. But this quiet happiness seems not to last. Mr Chu is losing sense of taste. His closest friend who was his right-hand man has passed away. The three daughters also face changes in their personal life. Life of Mr. Chu's family appears on screen alongside the most fabulous cooking scenes ever filmed in the cinema.

Ang Lee. Born in 1954 in Pingtung, Taiwan. The award winning film director and producer made three films in his homeland, one of them is *The Wedding Banquet* that won Golden Bear in Berlin in 1993. Two years later, his excellent USA debut *Sens and Sensibility* brought him the second Berlin IFF's Golden Bear.

Która tam jest godzina?

What Time Is It There? / Ni na bian ji dian

Francja, Tajwan 2001, 116'

reżyseria: Tsai Ming-Liang

scenariusz: Tsai Ming-Liang, Yang Pi-ying

zdjęcia: Benoît Belhomme

montaż: Chen Sheng-chang

występują: Lee Kang-sheng, Chen Shiang-chyi, Lu Yi-chin, Miao Tien,

Cecilia Yip, Jean-Pierre Léaud

produkcja: Arena Films, Homegreen Films

nagrody: MFF w Chicago 2001 - najlepszy reżyser, najlepsze zdjęcia, nagroda

jury, MFF Cinemanila 2002 - najlepszy aktor, Asia-Pacific FF 2001 - najlepszy film,

najlepszy reży-ser, najlepsza aktorka drugoplanowa, Golden Horse FF 2001-

nagroda specjalna jury

Melancholijny hołd złożony François Truffautowi i innym ważnym dla Tsaia Ming-Lianga mistrzom francuskiego kina - Robertowi Bressonowi i Jacquesowi Tati. Nakręcony po śmierci ojca reżysera, jest przykładem filmowej poezji straty i samotności, rozpaczy i miłości.

Mieszkający w Tajpej, sprzedawca zegarków Hsiao-kang odprowadza ojca w ostatnią drogę. Od tej pory w mieszkaniu, które dzieli z matką, pali się czerwona lampka, czuć zapach płonących kadzideł. Matka wierzy, że duch ojca może powrócić w każdej chwili i w każdej postaci. Poznanej na ulicy dziewczynie Hsiao-kang sprzedaje własny zegarek. Ten przedmiot ich ze sobą połączy - kiedy dziewczyna wyjedzie do Paryża, Hsiao-kang z tęsknoty za nieznaną przestawia na czas europejski wszystkie zegarki, jakie wpadną mu ręce. Matka uwierzy, że to działanie ducha ojca i zacznie żyć zgodnie z wyznaczonym przez niego czasem. Wieczorami Hsiao-kang będzie oglądał *400 batów* Truffauta, dziewczyna w Paryżu spotka Jean-Pierre'a Léauda.

Bohaterowie krążą wokół siebie, fizycznie oddaleni o tysiące kilometrów, bliscy sobie nie tylko poprzez strefę czasową, ale i podobieństwo zdarzeń, otaczających ich ludzi i rzeczy, wstrząsających nimi namiętności.

Agnieszka Szeffel

Tsai Ming-Liang

(ur. 1957 r., Kuching, Malezja) Reżyser, twórca filmowych instalacji, jeden z najważniejszych przedstawicieli tajwańskiej Nowej Fali, wielbiciel europejskich *auteurs*. Studiował w Chinese Culture University of Taiwan w Tajpej. Od 1982 roku pracował w teatrze jako producent, scenarzysta i reżyser, pisał scenariusze filmowe i telewizyjne. Debiutował w 1993 roku filmem *The Rebels of the Neon God*.

Wybrana filmografia / Selected filmography

1997 Rzeka / The River / He liu

1998 Dziura / The Hole / Dong

2005 Kapryśna chmura / The Wayward Cloud / Tian bian yi duo yun

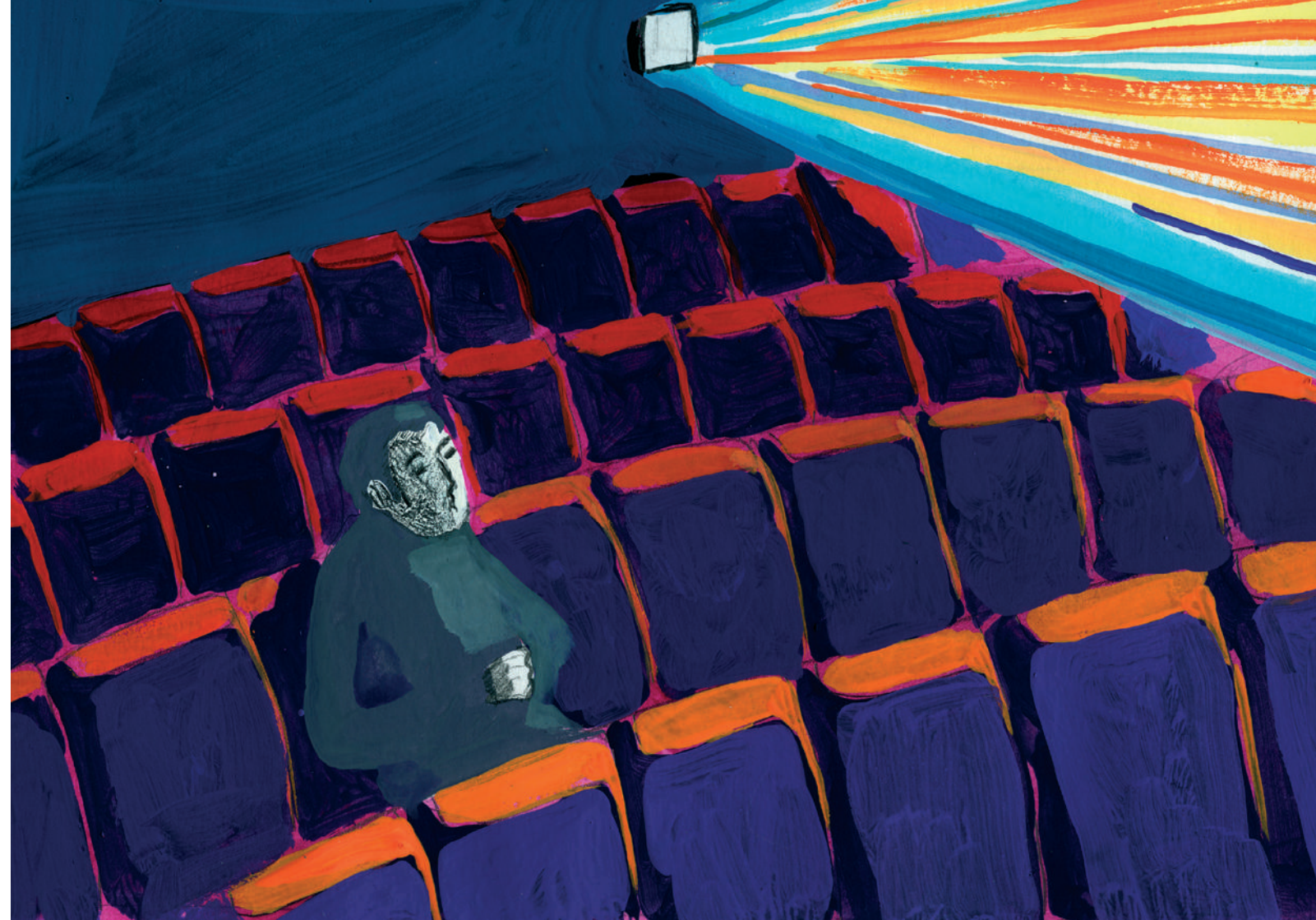
2006 Nie chcę spać sam / I Don't Want to Sleep Alone / Hei yan quan

2009 Twarz / Face / Visages

Hsiao-kang lives in Taipei and sells watches on the street for living. After his father passed away, the red lamp is always on and incenses are burnt very often in the flat he lives in with his mother. His mother believes that her husband's spirit can come back anytime. When a girl comes to his stall to buy a watch, Hsiao-kang sells her his own. It links the two together. She goes to Paris. He makes every watch he can have in his hands to show the Paris time. This very personal film was made after director's own father passed away. It is like a poem about loses, loneliness, despair and love.

Tsai Ming-Liang

Born in 1957 in Kuching, Malaysia. The famous filmmaker is one of the most important representatives of Taiwanese minimalism. After studying film making in Taipei, he worked in theatre and wrote many scripts for film and television. *The Rebels of the Neon God* in 1993 is his director's debut.

7 dni odchodzenia

Seven Days in Heaven / Fu hou qi ri

Tajwan 2010, 93'

reżyseria: Wang Yu-lin, Essay Liu

scenariusz: Essay Liu

zdjęcia: Fu Shih-Ying

montaż: Wang Yu-lin

występują: Wang Yu-lin, Wu Peng-fon, Wang Li-Wen, Wu Tai-po, Chen Cha-Shiang

producent: Wang Yu-lin

produkcja: Magnifique Creative Media Production

nagrody: Taipei Film Festival 2010 – najlepszy scenariusz, najlepszy aktor

Funeralna komedia absurdu, nakręcona na podstawie noweli Essay Liu (Liu Zi-jie), nagrodzonej Lin Rung San Literary Award w 2006 roku. Na planie znaleźli się jej krewni, sąsiedzi i przyjaciele z rodzinnego Changhua, na zachodnim wybrzeżu Tajwanu. Przyjeżdżają tam dorosłe już dzieci: Mei, jej młodszy brat Da-zhi i kuzyn Zhuang, by towarzyszyć w ostatniej drodze zmarłemu ojcu. Pogrzeb odbędzie się za siedem dni, przez ten czas rodzina pod opieką mistrza ceremonii musi przejść przez cykl taoistycznych żałobnych rytuałów.

Intelektualiści z wielkiego miasta zostaną skonfrontowani z prowincjonalną społecznością, z ludową mądrością, która w dziwacznych na pierwszy rzut oka czynnościach oswaja cierpienie po śmierci bliskich, skłania do wspomnień, zatrzymuje w innym, podniosłym czasie. W wytyczonych ramach rytuału zdarzają się jednak zabawne wyrwy, melancholia nieustannie przeplata się z czarnym humorem. Czy ojcu w nowym życiu po śmierci, oprócz papierosów i ulubionych słodczy, potrzebne będą magazyny dla panów? Dowiemy się też, jak wywołać na twarzy grymas smutku za pomocą pasty do zębów. Surrealistyczną atmosferę podkreślają intensywne kolory i tradycyjna muzyka.

Agnieszka Szeffel

Wang Yu-lin

(ur. 1964 r., Tajpej, Tajwan) Reżyser telewizyjny. Studiował w School of Forestry at National Taiwan University oraz w School of Visual Arts w Nowym Jorku. Stoi na czele firmy producenckiej Magnifique Creative Media Production.

Essay Liu

(ur. 1980 r., Changhua, Tajwan) Dziennikarka i pisarka, studiowała w Department of Adult and Continuing Education, National Taiwan Normal University.

Filmografia / Filmography

2010 7 dni odchodzenia / Seven Days in Heaven / Fu hou qi ri

A funeral comedy of the absurd, based on the novel by Essay Liu (Liu Zi-jie) honoured with the Lin Rung San Literary Award. A man dies in Changhua, the west coast of Taiwan. His adult children – Mei and her brother Da-zhi, as well as their cousin Zhuang, come to accompany their close relative in his last journey. The funeral is held in seven days and by then the family is obliged to follow Taoist rituals to mourn the deceased. In *7 Days in Heaven*, brilliantly combining elements of melancholy and black humour, intellectuals are confronted with a provincial community and traditional wisdom.

Wang Yu-lin

Born in 1964 in Taipei, Taiwan. Television director and the head of Magnifique Creative Media Production. He studied at the School of Forestry at National Taiwan University and the School of Visual Arts in New York.

Essay Liu

Born in 1980 in Changhua, Taiwan. Journalist and writer. She studied at the Department of Adult and Continuing Education, National Taiwan Normal University.

No puedo vivir sin ti

Cannot Live Without You

Tajwan 2009, 85'

reżyseria: Leon Dai

scenariusz: Leon Dai, Chen Wen-pin

zdjęcia: Chang Hsiang-yu, Chou Yih-wen

montaż: Leon Dai

muzyka: Tamio

występują: Chen Wen-pin, Lin Chih-Ju, Chao Yo Hsuan,

producent: Chen Wen-pin

produkcja: Partyzoo Film, Luminoso Film

nagrody: Taipei Film Festival 2009 – najlepszy film, Media Choice Award,
Golden Horse Film Festival 2009 – najlepszy film, reżyser i scenariusz, Skip City
International D-Cinema Festival w Kawaguchi – najlepsze zdjęcia, Asia-Pacific
Film Festival – najlepsza reżyseria i zdjęcia

Szansą kina na Tajwanie jest dziś - zdaniem Leona Daia - porzucenie komercyj-
nych klisz z Hongkongu i powrót do poetyckiego naturalizmu, charakterystycz-
nego dla tajwańskiej Nowej Fali z lat 80., a sięgając głębiej – do tradycji włos-
kiego neorealizmu czy francuskiego nowofalowego zaangażowania.

Jego czarno-biały, surowy, pięknie sfotografowany melodramat opowiada
opartą na faktach historię. Niewykwalifikowany robotnik z mniejszości Hakka,
Li Wu-Hsiung mieszka w rozlatującym się portowym baraku z widokiem na
Kaohsiung, na południowo-wschodnim wybrzeżu Tajwanu. Opuszczony przez
kobietę, wychowuje ich wspólną córkę. Li ma świadomość, że tylko dostęp
do edukacji pomoże dziewczynce wyrwać się z biedy. Próbuje zapisać ją do
szkoły, dowie się, że nie jest prawowitym opiekunem siedmioletki. Rozpocznie
walkę z biurokracją i urzędniczą obojętnością, przejedzie całą wyspę na swoim
motocyklu, by w Tajpei karmić się naiwną nadzieją na pomoc. Wreszcie w
desperackim akcie ojcowskiej miłości, stanie się bohaterem telewizyjnych
dzienników.

Dai pokazuje bezlitosną społeczną hierarchię, przypominając, że miarą
dojrzałości społeczeństw jest ich stosunek do mniejszych, biedniejszych, czy
bezradnych.

Agnieszka Szeffel

Leon Dai

(ur. 1966 r., Tajwan) Reżyser, aktor i poeta. Od 1990 pracuje w teatrze (Godot
Theatre Company, Ping-Fong Acting Troupe). Od 1993 gra w kinie, telewizji
i reklamach. Jest szczególnie znany z ról w art-house'owych filmach Lin
Cheng-shenga (*Sweet Degeneration*, *March of Happiness*, *Robinson's Crusoe*,
Betelnut Beauty). Jego drugi film *No puedo vivir sin ti* reprezentował Tajwan
w walce o Oscara.

Filmografia / Filmography

2001 Two Summers (kr.m.)

2002 Taipei Twenty Something / Tai bei zhao 9 wan 5

2009 No puedo vivir sin ti

This black and white, beautifully shot film brings a story based on facts. Li,
an unskilled laborer from the Hakka minority, lives in an abandoned port
hovel with his only daughter, Mei. When the girl reaches school age, the
father wants to register her at a local school. As he was not officially married
to Mei's mother, Li is not recognised as her legal guardian. This begins the
painful process of Li being ground down by the merciless bureaucracy. His
frustrations lead him to a desperate act in which echoes the film's real-life
inspiration.

Leon Dai

Born in 1966 in Taiwan. Director, actor, poet. He performs in theatrical plays
(Godot Theatre Company, Ping-Fong Acting Troupe), films, television
productions. He is well-known for his roles in art-house films directed by Lin
Cheng-sheng (*Sweet Degeneration*, *March of Happiness*).

Taipei Exchanges

Di 36 ge gu shi

Tajwan 2010, 82'

reżyseria: Hsiao Ya-chuan

scenariusz: Hsiao Ya-chuan

zdjęcia: Lin Tse-chung

montaż: Tao Chu-Chun

muzyka: Ho Zhi-Jian, Summer Lei

występują: Guai Lun-mei, Lin Zaizai, Han Chang, Atari Kosuke, Ma Yu-Li

producent: Jui-Lan Hsiao, Hou Hsiao-hsien

produkcja: Brick Image Team

nagrody: Taipei Film Festival 2010 – Nagroda Publiczności

Porzuciwszy stałą pracę, Doris realizuje swoje marzenie - otwiera kawiarnię. Skupiona, niemal nieobecna, każdego dnia przygotowuje inny deser, parzy kawę i czeka na klientów. Jej młodsza siostra Josie myśli o tym, jak ich przyciągnąć do kafejki.

Córki, w odróżnieniu od pokolenia matek, przez dekady budujących chińską diasporę na Tajwanie w celu wzbogacenia się, wybierają inną drogę. Jej symbolem staje się coffee-shop, a jednocześnie miejsce wymiany dóbr – przedmiotów i usług. Zdarza się więc, że ktoś, popijając kawę, znajdzie na półce rzadką książkę z japońskimi piosenkami. Nie może jej kupić, w zamian bywalcy chętnie posłuchają jego śpiewu. Pieniądz nie jest zły, ale spłyca znaczenie rzeczy – przekonuje reżyser - ich wartość staje się policzalna, a dla swoich właścicieli bywają przecież bezcenne.

Hsiao Ya-chuan raz po raz oddaje głos realnym mieszkańcom Tajpej. Między komedią, romansem, a dokumentem wyczuwa się tu atmosferę wczesnych filmów Wonga Kar-waia, poczucie humoru i delikatną melancholię. Zbudowana na planie filmowym kawiarnia dziś istnieje naprawdę: Daughter's Café (No. 393 Fujin Street, Tajpej) gromadzi wielbicieli filmu i najdziwniejsze przedmioty do wymiany.

Agnieszka Szeffel

Hsiao Ya-chuan

(ur. 1967, Tajpej, Tajwan) Reżyser związany z firmą 3H Films, asystent jej założyciela - Hou Hsiao-hsien, jednego z czołowych tajwańskich reżyserów. Jego debiut *Mirror Image* z 2001 roku zdobył nagrody na MFF w Vancouver, MFF w Salonikach i na Fukuoka Asian Film Festival. Wyreżyserowany przez niego *Taipei Exchanges* jest pierwszym tajwańskim filmem nakręconym nowoczesną kamerą Red One.

Filmografia / Filmography

2001 Mirror Image / Ming dai zhui zhu

2010 Taipei Exchanges / Di 36 ge gu shi

Doris abandons her permanent job to open a cosy café in Taipei. Focused on her work, almost absent, she prepares desserts, brews coffee and waits for customers. As her sister Josie tries to first of all bring people to their Daughter's Café, it soon becomes an extraordinary place to exchange goods, services, skills, stories. With a unique sense of humour and gentle melancholy, Hsiao Ya-chuan fills in the story with flavours of romance and comedy. A dream built on the set is now the real Daughter's Café run in Taipei (393 Fujin Street) and gathers fans of the film along with the strangest items in the world.

Hsiao Ya-chuan

Born in 1967 in Taipei, Taiwan. Involved in 3H Films company, Hsiao works as an assistant with the owner and renowned Taiwanese director, Hou Hsiao-hsien. His debut film *Mirror Image* was awarded at Fukuoka Asian Film Festival and festivals in Vancouver and Thessaloniki.

Wędrowka dusz

Everlasting Moments / Ling Hun De Lu Cheng

Tajwan 2010, 72'

reżyseria: Chen Wen-pin

scenariusz: Chen Wen-pin

zdjęcia: Mahua Hsin-Hua Fen

montaż: Leon Dai, Lin Chih-Ju

muzyka: Bulang Yukan

występują: Yuraw Yukan, Lin Yung-Heng

producent: Jennifer Chen, Slowe Yang

produkcja: Luminoso Film Co Ltd

Filmowy esej - połączenie zaangażowanego dokumentu i fabuły z elementami filmu etnograficznego - jest efektem trwającej ponad rok podróży Chen Wen-pina po północnym Tajwanie, zamieszkiwanym przez rdzenną ludność wyspy – Atayal. To jedno z plemion, które składają się na 2% tubylczej, przeważnie zasymilowanej mniejszości. Większość Tajwańczyków stanowią przybyli z kontynentu w drugiej połowie XX wieku Chińczycy Han.

Reżyser łączy nie tylko gatunki, ale i przeszłość ze współczesnością, rzeczywistość ze światem duchów, historię dawnych migracji z przymusowym wysiedlaniem niewygodnych tubylców z miast. Urzędnik państwowy Taqun stoi przed dylematem - poprzeć protesty dyskryminowanych rodaków i wrócić do swoich atayalskich korzeni, czy biernie wykonywać polecenia chińskiego ministerstwa. Ulegnie wypadkowi. W śpiączce wcieli się w postać dawnego wodza Buty, szukającego miejsca dla swojego ludu. Atayal to „prawdziwy człowiek”, Taqun i jego plemię na nowo odkryje prawdę o sobie.

Film jest dedykowany muzykowi Atayal, jednemu z braci Yukan - Bulangowi, zmarłemu nagle podczas koncertu. Ostatnią skomponowaną przez niego pieśń usłyszymy w finale. Jego brat Yuraw zagrał w filmie podwójną rolę Buty/Taquna.

Agnieszka Szeffel

Chen Wen-Pin

Zanim zajął się filmem, był dziennikarzem, pracownikiem socjalnym, urzędnikiem w parlamencie. Jego krótki metraż *Once Upon a Time* otrzymał Platinum Remi Award na MFF w Houston 2008. Jest współautorem scenariusza i producentem filmu Leona Daia *No puedo vivir sin ti*, w którym zagrał też główną rolę.

Filmografia / Filmography:

2008 *Once Upon a Time* (kr.m.)

2010 *Wędrowka duszy* / *Everlasting Moments* / Ling Hun De Lu Cheng

This cinematic essay, combining elements of the documentary, feature and ethnographic film, is the result of Chen's journey to the Northern Taiwan, inhabited by the Atayal people, one of the largest groups of Taiwanese aborigines. The director combines not only the genres but also the past and the present, the reality and the world of spirits, the history of past migrations and forced displacements of the aborigines from the cities. A high official faces a dilemma – to support protests by his discriminated compatriots and return to his Atayal roots or to passively follow ministerial instructions.

Chen Wen-pin

Before he started to work in the film industry, he was a journalist, a social worker, an official in the parliament. His short film *Once Upon a Time* was honoured with the Platinum Remi Award at Houston IFF in 2008. He co-wrote the screenplay of *No puedo vivr sin ti*, was its co-producer and lead actor.

Hong Sang-soo

(ur. 1960 r., Seul, Korea Płd.) Jeden z najbardziej oryginalnych reżyserów współczesnego kina koreańskiego. Studiował na Uniwersytecie w Seulu, w Los Angeles, Chicago i Paryżu. Debiutował w 1996 roku filmem *The Day a Pig Fell Into The Well*, który zdobył główną nagrodę na festiwalu w Rotterdamie. Od tej pory nakręcił kilkanaście filmów według własnego scenariusza, stworzył rozpoznawalny styl.

Born in 1960 in Seoul, South Korea. His debut film *The Day a Pig Fell Into the Well* (1996) was honoured with the main award at Rotterdam IFF. Since then Hong has developed his distinctive directing style that earned him the opinion of one of the most outstanding Korean directors.

Filmografia / Filmography

1996 The Day a Pig Fell Into the Well / Daijiga umule pajinnal
1998 The Power of Kangwon Province / Kangwon-do ui him
2000 Virgin Stripped Bare by Her Bachelors / Oh! Soo-jung
2002 On the Occasion of Remembering the Turning Gate / Saenghwalui balgyeon
2004 Woman is the Future of Man / Yeojaneun namjaui miraeda
2005 A Tale of Cinema / Geuk jang jeon
2006 Woman on the Beach / Haebyeonui yeoin
2008 Night and Day / Bam gua nat
2009 Like You Know it All / Jal aljido mothamyeonseo
2009 Visitors / Eo-ddeon bang-moon (segment Lost in the Mountains)
2010 Hahaha
2010 Oki / Oki's Movie / Ok-hui-ui yeonghwa
2011 The Day He Arrives / Book chon bang hyang

Hong Sang-soo między przypadkiem a zamiarem

Nazywany dandysem koreańskiej kinematografii, Hong Sang-soo wykracza poza stereotypy, którymi zwykło się ją określać. W jego filmach nie znajdziemy scen przemocy, zmysłowego erotyzmu czy symbolicznych form czerpiących z kulturowego bogactwa kraju. Precyzyjna struktura dramaturgiczna ukryta jest tu pod warstwą rzadkiej dla filmowców z Korei lekkości, spontaniczności, przypadkowości.

Hong opowiada proste „miejskie” historie. Akcja jego filmów rozgrywa się w ograniczonych przestrzennie mikrokosmosach, pokazując codzienność kilku wchodzących ze sobą w relacje postaci. Reżyser cierpliwie i z humorem pozwala bohaterom – często daremnie – zmagać się ze słabościami, plotkować, manipulować, przesiadywać w barach przy drinku, wędrować bez celu kilkoma ulicami. Prostota i zwyczajność świata przedstawionego, rodzaj prowincjonalności i skupienie na życiu uczuciowym składają krytyków do porównań z kinem Francuza Erica Rohmera. Bardziej dociekliwi, którzy śledzą drogę twórcą Honga od debiutu w 1996 roku, nagrodzonego na festiwalu w Rotterdamie - *The Day a Pig Fell into the Well* (Daijiga umule pajinnal), po ostatnią produkcję *The Day He Arrives* (Book chon bang hyang, 2011), umieszczają go w obszarze azjatyckiego minimalizmu, tuż obok reżyserów z Tajwanu: Hou Hsiao-hsiena, Tsaia Ming-Lianga i Wu Nien-jena, Japończyków Kore-edy Hirokazu i wczesnego Takeshiego Kitano, a także Jia Zhang-ke z Chin, czy Ho Yuhanga z Malezji.

Pojawienie się Honga Sang-soo na filmowym firmamencie było dla koreańskiej kinematografii wydarzeniem. Jego filmy, a ma ich na koncie 13, są prezentowane i nagradzane na międzynarodowych festiwalach filmowych m.in. w Cannes (film *Hahaha* w 2010 roku zwyciężył w konkursie sekcji Un Certain Regard). W 2005 roku *A Tale of Cinema* (Geuk jang jeon) znalazł się na liście 10 filmów roku prestiżowego magazynu „Cahiers du Cinéma”. W 2006 świeża krew koreańskiego kina, słynny klub „Director’s Cut” w składzie: Park Chan-wook, Bong Joon-ho, Kim Jee-woon i Ryoo Seung-wan przyznał Hongowi tytuł reżysera roku.

Choć jego twórczość nie osiąga oszałamiających sukcesów komercyjnych, przez wielbicieli artystycznego kina jest uważany za postać znaczącą i unikalną, mimo że nigdy nie porzucił opowiadania historii na rzecz eksperymentów formalnych.

Inspirację dla scenariuszy, pisanych na gorąco na planie zdjęciowym, Hong Sang-soo garściami czerpie z własnej biografii. Urodził się w 1960 roku w Seulu, w rodzinie producentów filmowych. Jego rodzice pracowali m.in. dla jednej z najważniejszych firm pierwszej dekady koreańskiego renesansu (1964 – 69) - Yeonhap Films. Matka wydawała prestiżowy magazyn literacki, więc wielcy pisarze tego okresu często gościli na całonocnych imprezach w jej domu. Nie było to jednak szczęśliwe dzieciństwo. Po rozwodzie rodziców czwórkę ich dzieci wychowywali dziadkowie. Z początku zainteresowania wycofanego nastolatka nie miały nic wspólnego ze sztuką. W szkole średniej Hong wpadł w rozrywkowe towarzystwo – umawiał się na randki, palił jak smok i codziennie upijał się *soju*, wódką ryżową. Doświadczenia wczesnej młodości wykorzystał w filmach – jego bohaterowie nieustannie chwieją się na nogach, a każdy pretekst i każda pora jest dobra, by przez długie godziny biesiadować w barach i ciasnych restauracjach. Właściwie dopiero po alkoholu Koreańczycy u Honga są zdolni do głębszej refleksji, szczerzej rozmowy, zawiązywania przyjaźni, czy do seksu, który zresztą często się nie udaje. Wrażenie, że kino Honga Sang-soo jest karykaturą rzeczywistości, pochodzi w znacznej mierze z groteskowej, pijackiej atmosfery, która unosi się nad wszystkimi jego fabułami.

Dekadenckie życie doprowadziło przyszłego reżysera do próby samobójczej, którą sentymentalnie odtworzył w *A Tale of Cinema*. Chcąc wyrwać się spod władzy nałogów, uczył się gry na pianinie, wstąpił też na wydział reżyserii teatralnej Uniwersytetu Chung-Ang. Rok 1980, w którym rozpoczął studia, był w Korei burzliwy – społeczne protesty po prawie 20 latach dyktatury, zostały krwawo stłumione w Gwangju, do władzy doszedł wojskowy reżim. Nie mogąc odnaleźć się w studenckiej subkulturze, skoncentrowanej w tym czasie na oporze wobec narzuconego porządku, Hong wyjechał do Stanów Zjednoczonych na studia filmowe w California College of Arts and Crafts. W Ameryce, ucząc się kina, przeżył zachwyt filmami Yasujiro Ozu, Louisa Buñuela, Carla Theodora Dreyera, a przede wszystkim Roberta Bressona, którego powołał na swojego patrona. U progu lat 90. spędził też rok w Paryżu,

co znalazło odbicie we współpracy z francuskim producentem Martinem Karmitzem (MK2) oraz w fabule *Night and Day* (Bam gua nat, 2008) o malarzu z Seulu, romansującym z wałęsającym się bez celu po mało atrakcyjnych paryskich zakamarkach.

Oprócz pracy w firmach producenckich: Cinetel Seoul (należącej do jego matki) i największej na krajowym rynku Dong A Export, a od 2003 roku we własnej – JeonWonSa, ważnym rozdziałem w jego życiu były lata spędzone w kampusach uniwersyteckich w roli studenta, a potem wykładowcy (m.in. w Korea National University of Arts). Środowisko szkoły artystycznej stało się znakiem rozpoznawczym jego filmów. Bohaterowie: intelektualiści, reżyserzy, artyści i krytycy tworzą w nich zamknięte, małe społeczności, wstrząsane - z zewnętrznej perspektywy - nie do końca poważnymi problemami. Prowokacyjny, chwilami patetyczny filmowy autotematyzm nieustannie przeplata się ze zwykłym życiem filmowców, odsłaniając tkwiącą w ich wyborach śmieszność, bądź dramatyczność. Najlepiej ilustrują to: wspomniane *A Tale of Cinema* i *Oki's Movie* (Ok-hui-ui yeonghwa, 2010), których cechą charakterystyczną jest podział fabuły na rozdziały zawierające osobne filmy zrealizowane bądź oglądane przez bohaterów. Z tego też powodu, pierwsze zetknięcie z twórczością Honga Sang-soo przywodzi na myśl niskobudżetowe, choć dopracowane, szkolne etiudy, epizodyczne i skomplikowane. David Bordwell, analizujący kino Honga w eseju *Beyond Asian Minimalism: Hong Sang-soo's Geometry Lesson* ([w:] Huh Moonyung, *HongSang-soo*, 2007 Korean Film Council), źródło tego wrażenia nazywa „ukrytą geometrią”.

Według Bordwella w twórczości Koreańczyka można znaleźć nie tylko podstawowe cechy minimalistycznego prototypu, ale i jego deformacje, sprawiające, że filmy Honga Sang-soo nawet na tym tle wydają się osobne. Wspomniane skupienie na relacjach między kilkoma postaciami, na ich codziennych czynnościach w ściśle określonym obszarze (głównie podczas spotkań przy drinku) i melodramatycznych uniesieniach; brak wiedzy o ich przeszłości, dążeniach, a nawet teraźniejszości, celowe pomijanie lub werbalne opisywanie najatrakcyjniejszych momentów akcji; rezygnacja z pogłębionej psychologii na rzecz obserwacji zachowań w długich ujęciach realizowanych statyczną, zdystansowaną kamerą; unikanie finału rozwiązującego konflikt, epizodyczność

fabuły – ów minimalistyczny prototyp znamy doskonale z innych azjatyckich filmów, a sięgając głębiej w historię kina – z tradycji włoskiego neorealizmu. Ten model skłania widzów nie tyle do śledzenia akcji, ile do zastanawiania się, dlaczego reżyser używa właśnie takiego a nie innego sposobu opowiadania. W przypadku Honga aktywność widza jest niezbędna, szczególnie aktywność jego pamięci. Bordwell wręcz nazywa to kino „pamięciowym testem”.

Tkwiąca w strukturze filmów Honga, radykalna redukcja ma, zdaniem badacza, dwie konsekwencje. Po pierwsze uważna obserwacja powierzchni codzienności w tak małej skali powinna nas skłonić do wyłapywania niuansów ludzkich zachowań, mikro-ruchów, które zyskują nowy, znaczący status. Po drugie „wyczyszczony” sposób opowiadania przypomina geometryczny wzór, którego elementy w kolejnych częściach filmu powracają w postaci echa, bądź wariacji: zachowań, sytuacji, wypowiedzianych kwestii, przypadków i intencji. Stąd niezbędna jest praca pamięci, która dostarcza widzom impulsów do poszukiwania sensu gdzieś pomiędzy głównym spłotem akcji.

W filmie *Hahaha*, dwóch przyjaciół – reżyser i krytyk filmowy – nad kieliszkiem *soju* wspomina wakacje. Okazuje się, że obaj spędzili je w nadmorskim mieście Tongyeong. Nie zdają sobie jednak sprawy z koincydencji – ich pobyty w Tongyeong łączą nie tylko te same miejsca, ale także czas i poznani tam ludzie. *Hahaha* jest więc katalogiem zaszębiających się w zaskakujący sposób wspomnień obu mężczyzn: dwóch wzorów, które w zestawieniu kreują nieco inny świat, niż wydaje się każdemu z nich z osobna. Na oba składają się charakterystyczne dla Honga motywy – wyzwalająca nieoczekiwane pragnienia podróż, teatr uwodzenia i romanse z kobietami, mocno zakrapiane imprezy. Reżyser powraca do swojego ulubionego pytania, na ile życie jest wynikiem przemyślanych kroków, świadomych decyzji, na ile opiera się na zbiegu okoliczności, który zza pleców kieruje naszym losem.

Te paralele są czytelne, gdy Hong Sang-soo opowiada o miłosnych trójkątach, których w jego filmach nie brakuje. W podzielonym na cztery części *Oki's Movie* z różnych perspektyw śledzimy dylematy studentki szkoły filmowej, która stara się dokonać wyboru między dwoma kochankami: młodym kolegą ze studiów i starszym, doświadczonego reżyserem. Na ten dylemat, przedstawiony w postaci studenckich etiud, nakłada się inny, związany z

estetyczną i etyczną rolą artysty w kształtowaniu świata. Z kolei w podzielonym na dwie części *A Tale of Cinema* najpierw bohaterowie oglądają w kinie historię pary młodych ludzi, którzy po spędzonym razem wieczorze postanawiają popełnić samobójstwo. Po zakończeniu seansu bohater spotyka grającą w obejrzanym filmie aktorkę i przeżywa z nią romans, poszukując odbicia fikcji w rzeczywistości.

Francuska reżyserka Claire Denis, przyjaciółka Honga Sang-soo na pytanie, dlaczego jego filmy mają dla niej tak duże znaczenie, o czym wielokrotnie wspominała, odpowiada: bo czynią nas mądrzejszymi, bo zawarta w nich złożoność jest już we współczesnym kinie niemal nieobecna. Poza uniwersalnością artystycznej strategii Honga, jej europejskimi korzeniami, publiczność spoza Korei doceni też lokalny kontekst jego filmów. Dowiemy się z nich o Koreańczykach o wiele więcej, niż moglibyśmy się spodziewać. Poznamy ich intymne sekrety, zaskakującą bezpośredniość, specyficzne poczucie humoru, ale też ich wyjątkowo melancholijny charakter, połączony z zachwytem, w jaki wpadają za każdym razem, kiedy z chłodnego seulskiego nieba zaczyna padać śnieg.

Agnieszka Szeffel
(„Ekrany”, październik 2011)

Hahaha

Korea Południowa 2010, 116'

reżyseria: Hong Sang-soo

scenariusz: Hong Sang-soo

zdjęcia: Park Hong-Yeol

montaż: Hahm Sung-Won

muzyka: Jeong Yongjin

występują: Kim Sangkyung, Moon Sori, Yu Junsang

producent: Kim Kyounghee

produkcja: Jeonwonsa

nagrody: MFF w Cannes 2010 – nagroda sekcji Un Certain Regard

Reżyser Jo Munkyung zamierza zamieszkać w Kanadzie. Kilka dni przed wyjazdem z Seulu spotyka dawno niewidzianego przyjaciela, krytyka filmowego Bang Jungshika. Spotkanie przypieczętowują wielogodzinnym biesiadowaniem w restauracji. Okazuje się, że obaj spędzili lato w niewielkim miasteczku nad morzem - Tongyeong. Dzielą się przyjemnymi wspomnieniami, nie zdając sobie sprawy z koincydencji - ich pobyty w Tongyeong łączą nie tylko te same miejsca, ale i czas i poznani tam ludzie.

Hahaha jest więc katalogiem zągębiających się wspomnień obu mężczyzn, które w zestawieniu kreują nieco inny świat, niż wydaje się każdemu z nich z osobna. Na tę skomplikowaną szaradę Honga Sang-soo składają się charakterystyczne dla niego motywy: wyzwalamca nieoczekiwane pragnienia podróż, teatr uwodzenia i romanse z nieznanymi kobietami, mocno zakrapiane imprezy. Choć w tym przypadku bohaterowie starają się brać odpowiedzialność za swoje czyny, efekt ich decyzji pozostaje niezmiennie zabawny. Reżyser zadaje pytanie, na ile życie jest wynikiem przemyślanych kroków, świadomości, w jakim jego punkcie się znajdujemy, na ile opiera się na zbiegu okoliczności, który zza pleców kieruje naszym losem.

Agnieszka Szeffel

*Jo Munkyung is a filmmaker. Just few days before leaving Seoul to settle down in Canada, he meets Bang Jungshik, a film critic who is his close friend. Their long talk over drinks soon comes to recall pleasant memories from holiday. They both spent summer vacation in a small seaside town called Tongyeong. What they don't realize is that they were there at the same time and met the same circle of friends. In *Hahaha*, memories of both men get together to create a different world from what they seem to know. The director asks about the importance of coincidence in life.*

Oki

Oki's Movie / Ok-hui-ui yeonghwa
Korea Południowa 2010'

reżyseria: Hong Sang-soo

scenariusz: Hong Sang-soo

zdjęcia: Park Hong-Yeol, Jee Yune-Jeong

montaż: Hahm Sung-Won

muzyka: We Zong-Yun

występują: Lee Sun-Kyun, Jung Yu-Mi, Moon Sung-Keun

producent: Kim Kyoung-Hee

produkcja: Jeonwonsa

nagrody: MFF w Rotterdamie 2011 – nagroda Return of the Tiger

Nazywany dandysem koreańskiej kinematografii, Hong Sang-soo wykracza poza stereotypy, którymi zwykło się ją określać. W jego filmach nie znajdziemy scen przemocy, zmysłowego erotyzmu, czy spektakularnej formy, czerpiącej z kulturowego bogactwa kraju. Precyzyjna struktura dramaturgiczna ukryta jest tu pod warstwą lekkości, spontaniczności, przypadkowości. Akcja jego filmów rozgrywa się w ograniczonych mikrokosmosach, pokazuje codzienność kilku wchodzących ze sobą w relacje postaci. Hong cierpliwie i z humorem pozwala bohaterom – często daremnie – zмагаć się z własnymi słabościami, plotkować, manipulować, przesiadywać w barach przy drinku, wędrować bez celu kilkoma ulicami.

W Oki zwraca obiektyw ku ulubionemu środowisku szkoły filmowej.

W czterech odsłonach, prezentujących odmienne punkty widzenia, opowiada o twórczym kryzysie i o kinie, które aspiruje do miana sztuki; o romansach studentki, która musi wybrać między dwoma kochankami: młodym kolegą ze studiów i starszym, doświadczonym reżyserem. Prowokacyjny, chwilami patetyczny autotematyzm nieustannie przeplata się ze zwykłym życiem filmowców, odsłaniając tkwiącą w ich wyborach śmieszność, bądź dramatyczność.

Agnieszka Szeffel

Hong Sang-soo tends to break widely spread stereotypes about Korean cinema: his films lack violence, eroticism or spectacular forms inspired by the cultural heritage. A precise dramatic structure remains hidden under a layer of easiness, spontaneity, randomness. His films trace relationships of the characters immersed in their everyday life. *Oki's Movie*, set in the reality of a film school, depicts the creativity crisis, the cinema which seems to be dying, along with love affairs of a young student. Provocative reflections on filmmakers' decisions reveal the complex ridiculousness and drama of their choices.

Dzienniki z Musan

Journals of Musan / Musan il-gy

Korea Południowa 2010, 127'

reżyseria: Park Jung-bum

scenariusz: Park Jung-bum

zdjęcia: Jongsun Kim

montaż: Hyunjoo Jo

występują: Park Jung-bum, Yonguk Jin, Eunjin Kang, Park Youngdeok

producent: Park Jung-bum

produkcja: Fine Cut

nagrody: MFF w Busan 2010 – New Currents Award, nagroda FIPRESCI, MFF

w Rotterdamie 2011 – Tiger Award, Off Plus Camera w Krakowie 2011

– najlepszy film, Tribeca FF 2011 - Best New Narrative Director Award, MFF

w Marakeszu 2010 - Golden Star Award

Uciekinier z Korei Północnej, Jeon Seungchul, który niedawno wyszedł z obozu dla uchodźców, próbuje przetrwać w zimowym Seulu. Za grosze rozlepia plakaty reklamowe, mieszka kątem u przyjaciela, drobnego złodziejzka. W Seulu Koreańczycy z Północy zajmują marginesy społeczne bez szans na zmianę. Ich Mekka to miasto śmieci i fruwających na wietrze papierów, opuszczonych, rozsypujących się ruin. To też przestrzeń bezprawia i przemocy, samotności i braku zaufania. Grający główną rolę reżyser stworzył postać introwertycznego, młodego chłopaka, który jest jak kukielka w rękach losu. Instynkt podpowiada mu, jak dopasować się do sytuacji. W nikim nie znajduje oparcia.

Kontrapunktem dla ponurej rzeczywistości ma być lokalna chrześcijańska wspólnota. W jej szeregi wstępuje pobożny Jeon Seungchul. Pozna tam dziewczynę, do której chciałby się zbliżyć. W kościele nie znajdzie jednak ani zrozumienia, ani współczucia. Nauczony doświadczeniem tragicznej przeszłości, ponownie złamie swój zrastający się moralny kręgosłup. Wszystko po to, by wreszcie zacząć normalne, godne życie.

Ten nakręcony „z ręki”, surowy, intymny dramat zachwyił publiczność i jurorów festiwalu na całym świecie.

Agnieszka Szeffel

Park Jung-bum

(ur. 1976 r., Seul, Korea Płd.) Studiował na Yonsei University i Dongkook University Film School. Jego pierwsze filmy krótkometrażowe *Templementary* i *125 Jeon Seung-Chul* były pokazywane i nagradzane na międzynarodowych festiwalach. Był asystentem jednego z najciekawszych koreańskich reżyserów - Lee Chang-Donga przy *Poezji* (2009). *Dzienniki z Musan* są jego pełnometrażowym debiutem.

Filmografia / Filmography

2001 *Templementary* (kr.m.)

2008 *125 Jeon Seung-Chul* (kr.m.)

2010 *Dzienniki z Musan / Journals of Musan / Musan il-gy*

Jeon Seungchul, a North Korean refugee struggles to make a living in Seoul. Here, North Korean defectors live in the marginalization and poverty, without a chance for a better life. In the world that is ruled by injustice, violence and loneliness, a local Christian community looks like a bright promise. Jeon meets a girl there but he doesn't experience any sympathy and understanding. The young director casts himself into the leading role of the film. He manages to create a tragic portrait of a young man, an introvert, helpless like a puppet in the hands of fate. An outsider, who will do everything to fit in, to survive.

Park Jung-bum

Born in 1976 in Seoul, South Korea. The Yonsei University's and Dongkook University Film School's graduate won many prizes in international film festivals for his first short films. In 2009, he assisted Lee Chang-Dong in the famous director's *Poetry*. *Journals of Musan* is his feature length debut.

Posępna noc

Bleak Night / Pasuggun

Korea Południowa 2010, 116'

reżyseria: Yoon Sung-Hyun

scenariusz: Yoon Sung-Hyun

zdjęcia: Byun Bong-Sun

montaż: Yoon Sung-Hyun

muzyka: Park Min-June

występują: Lee Je-Hoon, Seo Jun-Young, Park Jung-Min,

Bae Je-Kee, Lee Cho-Hee

producent: Yoon Sung-Hyun, Byun Bong-Sun

produkcja: CJ Entertainment

nagrody: MFF w Busan 2010 - New Currents Award,

MFF w Hongkongu 2011 – nagroda FIPRESCI

Młody reżyser, wielbiciel van Santa, ale i Loacha, w swoim dojrzałym debiucie mierzy się z niejednoznaczną psychologicznie sytuacją. W szeregu retrospekcji, nie trzymając się kurczowo chronologii, opowiada o końcu przyjaźni trzech nastoletnich chłopców. Jeden przenosi się do innej szkoły, drugi popełnia samobójstwo, trzeci nie przychodzi na jego pogrzeb. Ojciec samobójcy próbuje dowiedzieć się, co ich do tego skłoniło.

Yoon Sung-Hyun od samego początku każe widzom gubić w tym śledztwie trop, mają pozbyć się rutynowych reakcji, zrezygnować z dystansu. Rozdziela role, które okażą się fałszywe. Agresor zamieni się w samotnionego nadwrażliwca, ofiara przemocy wykaże się siłą, a czułość, zaufanie niezauważalnie przejdzie w okrucieństwo. Skłębione uczucia uderzą w nas wielką falą. Przyczyny zerwania przyjaźni będą zbyt blade, by traktować je serio, zbyt ostateczne, by móc cokolwiek uratować.

To krytyka koreańskiej kultury *macho*, zachowanie chłopców jest dla niej typowe – tłumaczy reżyser. Nieumiejętność komunikowania się na głębszym poziomie, chęć imponowania innym, bycie twardym szydercą bez względu na okoliczności – to problem, z którym Koreańczycy muszą sobie poradzić.

Agnieszka Szeffel

Yoon Sung-Hyun

(ur. 1982 r., Korea. Płd.) Studiował film w Korean Academy of Film Arts (KAFA). Jego krótkometrażowy debiut *Children* z 2003 roku zyskał popularność na festiwalach filmowych. Za swój debiut pełnometrażowy *Posępna noc* otrzymał m.in. ex aequo New Currents Award na MFF w Busan w 2010 roku.

Wybrana filmografia / Selected filmography

2003 *Children* (kr.m.)

2003 *Love* (kr.m.)

2008 *Boys* (kr.m.)

2009 *Drink and Confess* (kr.m.)

2010 *Posępna noc / Pasuggun / Bleak Night*

The young director tackles a psychologically ambiguous situation. In the series of non-chronological flashbacks and fragmented narration he brings the story of three teenage boys whose friendship comes to end. One of them changes school, another commits suicide and the third does not come to his funeral. The suicide's father tries to figure out what pushed his son to take his dramatic decision.

Bleak Night, by portraying less typical male behaviours and an inability to communicate, brings a criticism of the Korea's *macho* culture.

Yoon Sung-hyun

Born in 1982 in South Korea. He studied film at the Korean Academy of Film Arts (KAFA). His debut feature *Bleak Night* was honoured ex aequo with New Currents Award at the Busan International Film Festival in 2010 and was highly acclaimed at the Rotterdam IFF in 2011.

Późna jesień

Late Autumn / Man Chu

Korea Południowa 2010, 113'

reżyseria: Kim Tae-Yong
scenariusz: Kim Ji-Heon
zdjęcia: Kim Woo Hyung
montaż: Steve Choe, Jin Lee
muzyka: Sung Woo Cho
występują: Tang Wei, Hyun Bin
producent: Jooick Lee, Nansun Shi, Sung Woo Cho
produkcja: Boram Entertainment
nagrody: MFF we Fryburgu 2011 - Special Mention of the Jury of the International Federation of Film Societies, Ex-Change Award

Czwarty z kolei remake zaginionego arcydzieła koreańskiej kinematografii z 1966 roku wyreżyserowanego przez Lee Man-hee. W samej Korei powstały dwie nowe wersje filmu: *Promise of the Body* (1975) i *Manchu* (1981). Jedną nakręcono w Japonii w 1972 roku. Kim Tae-Yong, wzorem innych filmowców z Azji korzystających z polityki podatkowej, która sprzyjała produkcji filmowej w stanie Waszyngton, zrealizował słynną melancholijną *love story* w zamglonym Seattle.

W jadącym przez Amerykę autobusie spotyka się niedopasowana para – chińska imigrantka i Koreańczyk. Anna (w tej roli Tang Wei, aktorka znana z *Ostrożnie, pożądanie* Anga Lee), na przepustce z więzienia, jedzie do Seattle na pogrzeb matki, Hoon – przystojny „chłopak na telefon” właśnie przed kimś ucieka. Poważna młoda kobieta, ściśnięta gorsetem tragicznej przeszłości, i pełen uroku, wesoły, lekki jak piórko mężczyzna. Zderzają się podczas tego spotkania odmienne kultury, język, osobowości. Krótki czas, jaki mogą ze sobą spędzić potencjalni kochankowie, do niczego nie zobowiązuje. Mimo to (właśnie dlatego), są zdolni do niewielkich, znaczących gestów, do współczucia, gotowi rozpocząć romans, po którym na zawsze pozostanie w nich ślad.

Agnieszka Szeffel

Kim Tae-Yong

(ur. 1969 r., Seul, Korea Płd.) Studiował nauki polityczne i dyplomację w Yonsei University oraz film w Korean Academy of Film Arts i Australian Film Television and Radio School. W 1999 roku wspólnie z Minem Gyoo-dongiem wyreżyserował dwa krótkie metraże *Pale Blue Point* i *Seventeen* oraz zadebiutował w pełnym metrażu jako współreżyser popularnego *Whispering Corridors II: Memento Mori*.

Filmografia / Filmography

1999 *Whispering Corridors II: Memento Mori* / Yeogo goedam II
2004 *Twentidentity* (segment)
2006 *Family Ties* / Gajokeui tansaeng
2010 *Frozen Land* (kr.m)
2010 *Późna jesień* / Man Chu / Late Autumn

A female immigrant from China meets a Korean man in a bus while travelling together somewhere in America. Anna has a two-day leave from prison and is on her way to Seattle to take part in her mother's funeral. Hoon is a handsome call boy, who is running away from someone. She is a serious, grown up woman with her own tragic past. He is young, attractive and free as a bird. Two personalities from two cultures with different languages. This short time they spend together must not mean any commitment. But they are able to exchange little meaningful gestures, to give each other sympathy, to start a little romance that will remain.

Kim Tae-yong

Born in 1969 in Seoul, South Korea. In 1999, he was co-directing *Pale Blue Point* and *Seventeen* - two short films with Min Gyoo-dong. In the same year, he debuted as co-director with feature length *Whispering Corridors II: Memento Mori*.

Nocny połów

Night Fishing / Paranmanjang

Korea Południowa 2011, 30'

reżyseria: PARKing CHANce (Park Chan-wook, Park Chan-kyong)

scenariusz: PARKing CHANce (Park Chan-wook, Park Chan-kyong)

zdjęcia: PARKing CHANce (Park Chan-wook, Park Chan-kyong)

montaż: PARKing CHANce (Park Chan-wook, Park Chan-kyong)

muzyka: UhUhBoo Project

występują: Oh Kwang-rok, Lee Jung-hyun

producent: Jeong Wonjo, Park Chan-wook, Park Chan-kyong

produkcja: Moho Films

nagrody: MFF w Berlinie 2011 – Złoty Niedźwiedź i nagroda Grand Jury w konkursie krótkometrażowym

Pierwszy koreański film zrealizowany za pomocą iPhone'a 4. Twórcy wykorzystali jego możliwości techniczne do wykreowania śmiałej artystycznie wizji w stylu najlepszych osiągnięć Park Chan-wooka, uzupełnionej o motyw rytualnego koreańskiego szamanizmu, którym z kolei zafascynowany jest jego brat, Park Chan-kyong. Hipnotyzująca muzyka UhUhBoo Project (znanego z *Pana Zemsty*) w połączeniu z efektami wizualnymi – z obrazem raz przesyconym zamgloną żółcią, innym razem wyostrażającym kontury i intensyfikującym kolory, w scenach nocnych czarno-białym, jakby przykrytym przezroczystą tkaniną – wywołuje metafizyczne wrażenie. Ale ten nastrój to przede wszystkim zasługa bogactwa wyobraźni twórców, nie tylko zdolności nowoczesnego sprzętu.

Bohaterem filmu jest wędkarz (w tej roli ulubiony aktor Chan-wooka – Oh Kwang-rok) spędzający noc nad jeziorem. Zamiast ryby wylawia z wody martwą młodą kobietę (aktorka i gwiazda popu Lee Jung-hyun), która na jego oczach ożywa.

Agnieszka Szeffel

Park Chan-kyong

(ur. 1965 r. Seul, Korea Płd.) artysta wizualny, twórca instalacji, młodszy brat Park Chan-wooka. Studiował w BFA College of Fine Art, Seoul National University oraz w California Institute of the Arts (MFA Program in Photography). Współpracuje z KT Corp., dystrybutorem iPhone'a w Korei Płd.

Filmografia / Filmography

2005 Flying (kr.m.)

2008 Sindon (kr.m.)

2009 Black Out (kr.m.)

2011 Dasi taeernago sipfiry, Anyangae / Anyang, Paradise City

2011 Nocny połów / Paranmanjang / Night Fishing (kr.m.)

Park Chan-wook

(ur. 1963, Seul, Korea Płd.) reżyser i scenarzysta, krytyk filmowy. Studiował filozofię na katolickim uniwersytecie w Sogan. Zasłynął „trylogią zemsty”, na którą składają się: *Pan Zemsta*, nagrodzony w Grand Prix w Cannes *Oldboy* i *Pani Zemsta*. W 2009 roku jego film *Pragnienie* otrzymał nagrodę jury w Cannes.

Wybrana filmografia / Selected filmography

2002 Pan Zemsta / Sympathy for Mr. Vengeance / Boksuneun naui geot

2003 Oldboy

2005 Pani Zemsta/ Sympathy for Lady Vengeance / Chinjeolhan geumjassi

2006 Jestem cyborgiem i to jest ok / I'm a Cyborg, But That's OK / Saibogujiman kwenchana

2009 Pragnienie / Thirst / Bakjwi

The first Korean film to date made with iPhone 4. The duo PARKing CHANce made great use of its technical possibilities to create a bold artistic vision which reflects the best Park Chan-wook's film achievements completed by Korean shamanic rituals which are the object of fascination for Park Chan-kyong.

A fisherman spends a night at the lake and fishes out a young dead woman. Surprisingly she comes to life.

Park Chan-kyong

Born in 1965 in Seoul, South Korea. The younger brother of Park Chan-wook. As a visual artist, he is known for his installations. Park studied the fine arts in Seoul and California. He cooperates with KT Corp., the distributor of iPhone in South Korea.

Park Chan-wook

Born in 1963 in Seoul, South Korea. Director, screenwriter, film critic. He studied philosophy at the Catholic University of Sogan. He gained international fame for his *Vengeance Trilogy: Sympathy for Mr. Vengeance* (2002, Grand Prix at Cannes FF), *Oldboy* (2003) and *Lady Vengeance* (2005).

Opowieść o dwóch siostrach

A Tale of Two Sisters / Janghwa, Hongryeon

Korea Południowa 2003, 115'

reżyseria: Kim Jee-won

scenariusz: Kim Jee-won

zdjęcia: Lee Mo-gae

montaż: Lee Hyeon-mi

muzyka: Lee Byung-woo

występują: Kim Kap-su, Yum Jung-ah, Lim Su-jeong, Moon Geun-Young

producent: Oh Jeong-wan, Oh Gi-Min

produkcja: B.O.M. Film Productios Co.

nagrody: Festiwal Filmów Fantastycznych w Brukseli 2004 -

najlepsza aktorka, Scremfest w Los Angeles 2003 - najlepszy film

Oto wywiedziona z nauk Buddy, filmowa refleksja na temat iluzoryczności obrazu świata, gotycka, pełna grozy opowieść. Podstawą scenariusza jest stara koreańska legenda *Róża i Lotos*, sfilmowana do tej pory aż pięciokrotnie. Pierwszy raz w 1924 roku, a ostatni w 2003 właśnie przez Kima.

Śledzimy losy dwóch sióstr, które na skutek tragicznych przeżyć w dzieciństwie zostały zamknięte w szpitalu psychiatrycznym. Po latach zostają przywrócone światu. W odciętym od cywilizacji domostwie czeka na nie ojciec i nienawidząca dziewcząt macocha. Z początku nic nie wskazuje na to, że egzystencja domowników zostanie zakłócona przez wewnętrzny konflikt, jednak z dnia na dzień, między siostrami a macochą i ojcem narasta napięcie. Nie wiadomo, czy jest to sytuacja wywołana przez ludzi, czy może przez dom, kryjący w sobie makabryczną tajemnicę, o której nikt nie mówi, ale która wydaje się rzucać ponury cień na życie bohaterów.

Film przywołuje na myśl wybitne, klasyczne kino grozy – *Upadek domu Usherów* Jeana Renoira, *Laure* Alfreda Hitchcocka, *Grobowiec Ligei* Rogera Cormana czy *Łśnienie* Kubricka: *locus horridus* – przeklęte miejsce – zdaje się wpływać na życie i śmierć bohaterów dramatu.

Piotr Kletowski

Kim Jee-woon

(ur. 1964 r., Korea Płd.) Reżyser teatralny i filmowy, formalny perfekcjonista, spec od inteligentnego kina gatunkowego, realizuje zarówno horrory (*Opowieść o dwóch siostrach*), westernowe pastisze (*Dobry, zły i zakręcony*), jak i dynamiczne kino akcji (*Słodko-gorzkie życie*). Jego talent dostrzeżono w Hollywood, gdzie właśnie pracuje nad *The Last Stand*, z Arnoldem Schwarzeneggerem w roli głównej.

Wybrana filmografia / Selected filmography

1998 Własny kąt / The Quiet Family/ Choyonghan kajok

2000 Zapaśnik / The Foul King / Banchikwang

2003 Opowieść o dwóch siostrach / A Tale of Two Sisters / Janghwa, Hongryeon

2005 Słodko-gorzkie życie / A Bittersweet Life / Dalkomhan insaeng

2008 Dobry, zły i zakręcony / Nom Nom Nom / Joheunnom nabbeunnom

isanghannom

This one of the best Asian horror films is based on A Rose and a Lotus, an old Korean legend. Two sisters leave a psychiatric hospital after a long period of being kept there. At home, a hidden place from the world, their father is waiting but the step mother is not welcoming. Things get worse and worse in the little family. It is not clear if this situation comes as a result of tense relationships between sisters, their father and step mother, or it is caused by the house they live in. The old wooden house keeps a macabre secret that seems to lay dark shadows over its habitants' life.

Kim Jee-woon

Born in 1964 in South Korea. The multitalented director is known for his intelligent genre films, including gripping horrors, western pastiche, as well as violent action films. He is also known as a perfectionist who co-writes scripts, personally directs shootings, editing and works on making special effects.

Ujrzałem diabła

I Saw the Devil / Akmareul boatda

Korea Południowa 2010, 141'

reżyseria: Kim Jee-woon

scenariusz: Park Hoon – jung

zdjęcia: Lee Mogae

montaż: Nam Na-young

Muzyka: Mowg

występują: Lee Byung-hun, Choi Min-sik, Jeon Gook-hwan,

Jeon Ho-jin, Oh San-ha

producent: Kim Hyun-woo

produkcja: Showbox/Mediaplex

nagrody: Asian Film Award - najlepszy montaż

Błyskotliwy thriller Kim Jee-woona, specjalisty od kina gatunkowego, idzie o krok dalej w stosunku do konwencjonalnych opowieści o psychopatycznych zabójcach. Ukazuje kruchą granicę między złem i dobrem, mordercą i ścigającym go przedstawicielem prawa, który – by ukarać zwyrodnialca – musi przelicytować go w okrucieństwie. Akcja toczy się wokół wątku zemsty agenta służb specjalnych na mordercy swej ciężarnej żony – odrażającym psychopacie, który zwykł gwałcić, torturować i w okrutny sposób mordować młode kobiety. Plan zemsty bohatera jest prosty: znęcać się fizycznie i psychicznie nad przestępcą aż ten, podobnie jak jego ofiary, będzie błagał o śmierć...

Nasycenie filmu Kima scenami przemocy może niejednego widza przyprawić o mdłości (zwłaszcza że są one zrealizowane z charakterystycznym dla kina koreańskiego hiperrealizmem), ale nie jest to przemoc dla samej przemocy. *Ujrzałem diabła* podejmuje temat walki człowieka ze złem absolutnym, uosabianym przez mordercę – potwora. W walce tej człowiek skazany jest na sięganie po ekstremalne środki, które jednak, paradoksalnie, czynią z niego bezwzględnego oprawcę. Czy zatem skazani jesteśmy na błędne koło odpowiadania złem za zło?

Piotr Kletowski

Kim Jee-woon

(ur. 1964 r., Korea Płd.) Reżyser teatralny i filmowy, formalny perfekcjonista, spec od inteligentnego kina gatunkowego, realizuje zarówno horrory (*Opowieść o dwóch siostrach*), westernowe pastisze (*Dobry, zły i zakręcony*), jak i dynamiczne kino akcji (*Słodko-gorzkie życie*). Jego talent dostrzeżono w Hollywood, gdzie właśnie pracuje nad *The Last Stand* z Arnoldem Schwarzeneggerem w roli głównej.

Wybrana filmografia / Selected filmography

1998 Własny kąt / The Quiet Family/ Choyonghan kajok

2000 Zapaśnik / The Foul King / Banchikwang

2003 Opowieść o dwóch siostrach / A Tale of Two Sisters / Janghwa, Hongryeon

2005 Słodko-gorzkie życie / A Bittersweet Life / Dalkomhan insaeng

2008 Dobry, zły i zakręcony / Nom Nom Nom / Joheunnom nabbeunnom

isanghannom

It might seem that cinema has already said the last word about cruelty and sadism. But in his brilliant thriller, Kim Jee-woon takes a step forward and the film becomes more than just another story about psychopathic killers. It revolves around the desire of revenge and shows a fragile line between good and evil which has to be blurred to satisfy the hunter.

A young secret agent has to face the inhuman murder of his pregnant wife. As he searches for the psychopath, his plan becomes very simple despite his profession: to torture the killer until he – like his victims – starts begging for death.

Kim Jee-woon

Born in 1964 in South Korea. Film and theatre director. He began his directing career with staging contemporary Korean and Shakespeare's plays. As a film director, Kim is well-known for his formal perfectionism and genre films: horrors, western-style pastiches, action.

13 zabójców

13 Assassins / Jûsan-nin no shikaku

Japonia 2010, 126'

reżyseria: Takashi Miike

scenariusz: Daisuke Tengan

zdjęcia: Jubei Suzuki

montaż: Kenji Yamashita

muzyka: Akira Ifukube

występują: Kanjûrô Arashi, Masaharu Arikawa, Sumiko Fuji,

Chôichirô Kawarazaki, Yuriko Mishima, Michitaro Mizushima

producent: Minami Ichikawa, Tôichirô Shiraishi, Michihiko Yanagisawa

produkcja: Toho

nagrody: Asian Film Awards 2011 - najlepsza scenografia, Nagroda

Japońskiej Akademii Filmowej 2011 - najlepsza scenografia, zdjęcia i dźwięk,

MFF w Wencji 2010 - Future Film Festival Digital Award

Najpierw Kurosawa nakręcił *Siedmiu samurajów* (1954), podbijając serca i umysły widzów w Japonii i na całym świecie. Jeden z bardziej udanych „klonów” filmu to *13 zabójców* (1963) Kaneo Ikegami, opowieść o grupie odważnych samurajów, którzy otrzymują desperacką misję zabicia brata szoguna – dajmio Matsu-dairy, sadystycznego lubieżnika opętanego wizją pogrążenia kraju w wojnie.

Takashi Miike, od jakiegoś czasu „remejkujący” klasyki japońskiego kina, postanowił ponownie opowiedzieć historię samurajów – desperatów. Otrzymujemy zapierające dech w piersi, podzielone na dwie części widowisko. W pierwszej śledzimy, upływające w cieniu okrucieństw bezwzględnego dajmio, drobniagawe przygotowania do starcia między samurajami, przydzielonymi do wykonania niebezpiecznego zadania. Część druga to prawie godzinna sekwencja bitewna, sfilmowana i zmontowana w wirtuozerski sposób, oddająca całe piękno i grozę samurajskiego rzemiosła wojennego. Reprezentujący anarchistycznego ducha Miike, oddając cześć odwadze walecznych *bushi*, uwypukla kontestacyjny wydzźwięk obecny już w filmowym pierwowzorze, odmalowujący na ekranie schyłek feudalnej epoki, w której samuraj był panem życia i śmierci swych podwładnych.

Piotr Kletowski

Takashi Miike

(ur. 1960 r., Yao, Japonia) Reżyser, scenarzysta, operator, montażysta i aktor.

Enfant terrible japońskiego kina. Był asystentem mistrza kina nowofalowego Shoheia Imamury. Od tanich filmów realizowanych na potrzeby rynku video, przeszedł do tworzenia wysokobudżetowych produkcji, łączących styl kina samurajskiego, *yakuza* – *movies* i *pinku-eiga*. Ostatnie filmy to zwrot w kierunku filmowej tradycji.

Wybrana filmografia / Selected filmography

1996 Fudo – nowa generacja / Fudoh: The New Generation /

Gokudô sengokushi: Fudô

1999 Gra wstępna / Audition / Ôdishon

2001 Ichi – zabójca / Ichi the Killer / Koroshiya 1

2003 Gozu – Teatr Grozy Yakuzy / Gozu / Gokudô kyôfu dai-gekijô: Gozu

2011 Harakiri / Hara-Kiri: Death of a Samurai / Ichimai

This breathtaking spectacle of war is divided into two parts almost symmetrically. In the first part, the camera follows a small group of most skilful samurais as they thoroughly prepare to an important mission, to kill a despotic daimyo. The other part is an hour long show of the epic battle sequences. The scenes are filmed and edited in a masterful manner to glorify the beauty and terror of the samurai art of war. While paying tribute to the braveness of bushi, the film also puts into the picture the decline of feudalism in Japan. It was the epoch when a samurai was the lord of life and death of his inferiors.

Takashi Miike

Born in 1960 in Yao, Japan. A filmmaker, script writer, editor, actor who is also found a Japanese cinema's enfant terrible. His extremely violent films are usually made with dark humour, connecting different styles and genres, especially samurai films, *yakuza* movies and erotic films (*pinku eiga*).

Chassis

Chassis

Filipiny 2010, 73'

reżyseria: Adolfo Alix Jr.

scenariusz: Adolfo Alix Jr.

zdjęcia: Gabriel 'Hapon' Bagnas

montaż: Adolfo Alix Jr.

występują: Angeli Bayani, Rustica Carpio, Kimberly Fulgar, Lem Pelayo, Jodi Sta. Maria, Evelyn Vargas

producent: Jonas Gaffud, Doc Gamboa, Avelino Relucio

produkcja: Happy Gilmore Productions

Tradycja włoskiego neorealizmu – z prostotą i subtelnością otwierającego nam oczy na ludzkie nieszczęścia i tkwiącą na marginesach społecznych niesprawiedliwość – łączy się w tym filmie z gorzkim, uwodzącym fatalizmem spod znaku Rainera Wernera Fassbindera. Filipiny to kraj, w którym filmowcy tego rodzaju trudne tematy znajdują niemal na każdym kroku. Adolfo Alix Jr. opowiada o nich z peszącą lekkością i bezpośredniością, tak, jakby realizował typową dla filipińskiego kina popularnego rodzinną historię. W czerni i bieli pokazuje portowy parking dla tirów, na którym mieszkają bezdomne kobiety, najczęściej żony kierowców, wiecznie czekające na powrót swoich mężów. Podwozie ciężarówek nocą staje się ich „dachem nad głową”.

Na pierwszym planie reżyser umieszcza dramat młodej matki – Nory, już trzy lata koczującej na parkingu z kilkuletnią córką. Żyjąc w skrajnej nędzy, by zapewnić byt swojemu dziecku kobieta nie cofnie się przed niczym. Jej matczynej, niemal zwierzęcy instynkt pozwoli przetrwać rodzinie, choć historia Nory zakończy się tragicznie. Kolejny film Adolfo Alixa Jr. - *Presa*, rozgrywający się w kobiecym więzieniu, jest kontynuacją *Chassis*.

Agnieszka Szeffel

Adolfo Alix Jr.

(ur. 1978 r., Filipiny) Niezwykle płodny filipiński reżyser, który realizuje kilka filmów w ciągu roku. Jego debiut *Donsol* z 2006 roku zdobył specjalne nagrody jury na festiwalach w Japonii i USA oraz reprezentował Filipiny w oscarowym wyścigu o tytuł najlepszego filmu nieanglojęzycznego. Pracuje także jako scenarzysta w kinie i telewizji.

Wybrana filmografia / Selected filmography

2006 *Donsol*

2007 *Batanes*

2008 *Adela*

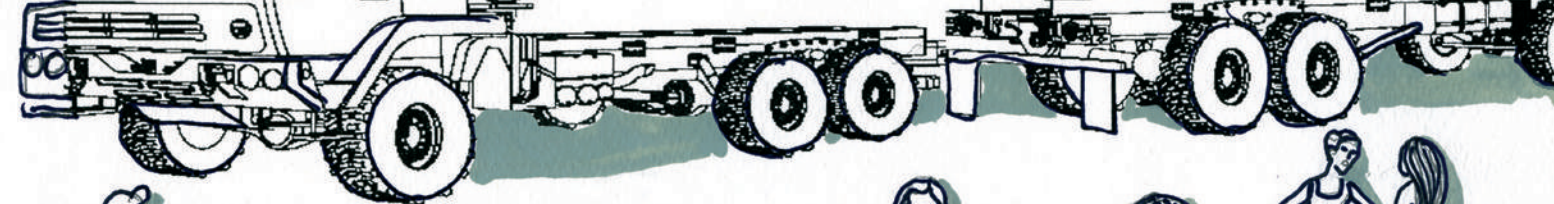
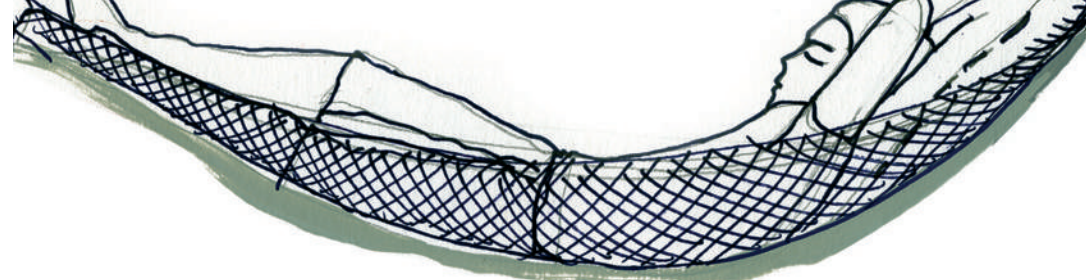
2010 *Chassis*

2010 *Presa*

Nora is a young woman, a wife of a truck driver. She lives in a parking lot with other homeless wives of other truck drivers. The women live in a constant wait for their husbands to return home. Chassis are indeed their only homes. Living in an extreme poverty, Nora is fighting to keep her child alive, knowing that only her animal instincts can save her little family. Although her desperate fight ends in tragedy. This dramatic life of Nora and the other homeless women is filmed all in black and white.

Adolfo Alix Jr.

Born in 1978 in Philippines. A prolific director who manages to make several films every year. His debut in 2006, *Donsol* won special jury's prizes in festivals in Japan and the USA.

Norwegian Wood

Noruegi no mori

Japonia 2010, 133'

reżyseria: Tran Anh Hung

scenariusz: Tran Anh Hung na podstawie powieści Haruki Murakamiego

zdjęcia: Ping Bin Lee

montaż: Mario Battistel

muzyka: Jonny Greenwood

występują: Ken'ichi Matsuyama, Kiko Mizuhara, Rinko Kikuchi, Tetsuji Tamayama

producent: Satoshi Fukushima, Shinji Ogawa

produkcja: Asmic Ace Entertainment, Fuji Television Network, Toho Company

nagrody: MFF w Stambule 2011 – nagroda FIPRESCI, Asian Film Award 2011

- najlepsze zdjęcia, MFF w Dubaju 2010 - Muhr Asia Africa Award -

najlepsza muzyka

Zrealizowana w Japonii adaptacja, a raczej osobista interpretacja bestsellero-
wej powieści Harukiego Murakamiego o miłości i dorastaniu japońskich dwu-
dziestolatków z 1968 roku. Bohaterowie – Kizuki, który jako nastolatek popełnia
samobójstwo, jego narzeczona Naoko, odizolowana od ludzi w szpitalu psychiat-
rycznym, wreszcie Watanabe, najlepszy przyjaciel Kizukiego, zakochany w Naoko,
który od prawdziwego świata za oknem woli ten zamknięty w książkach –
panicznie boją się dorosłości. Watanabe będzie musiał wybrać między eteryczną
Naoko, dziewczyną nie z tego świata, zanurzoną w snach i halucynacjach,
a Midori, twardo stąpającą po ziemi, energiczną, symbolizującą zmianę. Trzecią
osobą, która spróbuje na niego wpłynąć, jest nałogowy uwodziciel, przystojniak
Nagasawa. Ich wzajemne relacje stworzą splot tajemnic.

Obrazy Japonii Trana Anh Hunga, przesycane niejapońskim, jakby wietnamskim
światłem atakują widza świeżością drzew, poruszanej wiatrem trawy podm-
klej doliny, nadmorskich skał. Reżyser *Schyłku lata* atmosferę filmu jak zwykle
buduje za pośrednictwem wystylizowanego piękna kadrów, muzyki – skompo-
nowanej przez Radiohead, eksplozji soczystej zieleni i zmysłowo ukazanego bólu.

Agnieszka Szeffel

Tran Anh Hung

(ur. 1962 r., Da Nang, Wietnam) Jest najbardziej znanym na Zachodzie reżyserem
wietnamskim, we Francji nazywanym reżyserem francuskim o wietnamskich
korzeniach. Debiutował w 1993 *Zapachem zielonej papai*, który jako debiut
roku otrzymał Cezara, a na festiwalu w Cannes - Złotą Kamrę i nagrodę dla
najlepszego filmu francuskiego. *Ryksarz* w 1995 został nagrodzony Złotym
Lwem i FIPRESCI w Wenecji.

Filmografia / Filmography

1993 Zapach zielonej papai / Mùì du du xanh / The Scent of Green Papaya

1995 Ryksarz / Xich lo / Cyclo

2000 Schyłek lata / Mua he chieu thang dung / Vertical Ray of the Sun

2008 Przychodzę z deszczem / I Come with the Rain

2010 Norwegian Wood / Noruegi no mori

A film adaptation of Haruki Marakami's bestseller about love and adolescence
of teenagers – the Japanese 1968's generation. Kizuki, Naoko and Watanabe are
three school friends. Seventeen year old Kizuki committed suicide. His girlfriend
Naoko leaves town to live in a psychiatric sanatorium. A shy Watanabe, who
prefers books to people, is in love with her. At school, he meets Midori – an
energetic, adorable young student who brings a little joy into his personal life.
Tran Anh Hung films his young characters in highly styled scenes under rich
light, almost non-typical for the Japanese cinema, picturing their pain and
tenderness in the most sensual and beautiful way.

Tran Anh Hung

Born in 1962 in Da Nang, Vietnam. The most well known French-Vietnamese
filmmaker debuted in 1993 with *The Scent of green Papaya*. It won the César
Award for Best Debut as well as Best Picture and Best French film in Cannes.
Two years later, he was awarded with the Golden Lion and FIPRESCI
in Venice for *Cyclo*.

Saigon Yo!

Saigon Electric

Wietnam 2011, 108'

reżyseria: Stephane Gauger

scenariusz: Stephane Gauger

zdjęcia: Stephane Gauger, Bao Nguyen

montaż: Danny Do, Stephane Gauger, Ham Tran

muzyka: DJ Slim, Pete Nguyen

choreografia: Ricky Cole, Viet Max

występują: Van Trang, Quynh Hoa, Zen 04, Khoung Ngoc, Phan Tan Thi

producent: Danny Do, Elizabeth Ai, Ryan Hoang Hubris, Jimmy Nghiem Pham

produkcja: Chanh Phuong Phim

To idzie młodość! Pełen energii i ideałów, które coraz trudniej zachować w sercu w skomercjalizowanym świecie, film o przyjaźni wirującej w rytmie hip-hopu. Niegzeczne dzieciaki z Sajgonu szaleją na ulicznych parkietach, rozpychają się łokciami, walcząc o swoje miejsce w społeczeństwie i w przestrzeni miasta.

Mai, dziewczyna z prowincji, ucząca się tradycyjnego tańca ze wstążką, przyjeżdża do Sajgonu na egzaminy do szkoły baletowej. Oblewa je, ale wstydzi się wrócić do domu. Zaprzyjaźniona ze zbuntowaną hip-hopową tancerką Kim, znajdzie się w centrum street-artowego fermentu. Pozna taneczną grupę Saigon Fresh, która angażuje się w pracę dla lokalnego domu kultury. Pozostawione same sobie, duże dzieci ulicy pomagają tym mniejszym „wyjść na ludzi”. Szlachetne cele znajdują się jednak w niebezpieczeństwie, bo deweloperzy już ostrzą sobie zęby na cenny plac pod budowę hotelu. Ażyl zostanie uratowany, a Kim, która wdawała się w niefortunny romans z bogatym chłopakiem, wróci do przyjaciół.

Na casting do filmu zgłosiły się setki nastoletnich tancerzy, selekcja była ostra, a efekt pozostaje oszałamiający – także dzięki dynamicznej pracy kamery, żywym kolorom i ekspresyjnej choreografii.

Agnieszka Szeffel

Stephane Gauger

Viet Kieu – Wietnamczyk z Ameryki, urodził się w Sajgonie, dorastał w Kaliforni, gdzie skończył studia z dziedziny teatru i literatury francuskiej. Reżyser obsypanego nagrodami debiutu *Sowa i wróbel* (w programie 2. edycji Pięciu Smaków). W 2007 roku znalazł się wśród obiecujących 25 nowych twarzy Filmmaker Magazine. Pracuje jako operator przy niezależnych produkcjach w USA i Południowej Azji.

Filmografia / Filmography

2007 *Sowa i wróbel* / *Cu va chim se se* / *Owl and the Sparrow*

2008 *Vietnam Overtures* (TV dok.)

2011 *Saigon Yo!* / *Saigon Electric*

Mai is a young ballet dancer who comes to Saigon from a province. She fails the entry exam to a ballet school but decides to stay in the city. She meets Kim - a hip-hop female dancer and is introduced to Saigon Fresh dance group. The older kids help the younger fellows to survive on the streets of the big city, but their dream about their own place is in danger. Angry Saigon's kids go crazy in the streets and pavements, elbow their way through the crowd, fighting for their own place in the city life.

Stephane Gauger

Born in Saigon but grown up in USA. The *Viet Kieu* – film director studied theatre and French literature in California. His debut in 2007, *Owl and the sparrow* won many prizes in various festivals around the world. In the same year, Filmmaker Magazine listed him as one of the 25 best newcomers.

Żeglarz

Water Hands

Singapur, Serbia, Czarnogóra 2011, 93’

reżyseria: Vladimir Todorovic

scenariusz: Vladimir Todorovic

zdjęcia: Vladimir Todorovic

montaż: Vladimir Todorovic

występują: Sara Yang, Lam Fung, Marko Skoric, Tatjana Todorovic, Goran Andrejin, Nadja Todorovic

producent: Vladimir Todorovic

produkcja: tadar studios

Liryczna wymiana listów pomiędzy Europą a Azją, żeglarzem w podróży a kobietą czekającą na niego w odległym porcie. Pochodzący z Serbii reżyser, który kilka lat temu przyjechał do Singapuru i już tam pozostał, wysyła tytułowego żeglarza w przeciwnym kierunku – wchodzi w rolę cudzoziemca w swoich rodzinnych stronach. Przemierza znajome, olśniewające pejzaże, cytuje ludowe przekazy i zasłyszane rozmowy, zachwyca się ludźmi i miejscami. Czy mógłby tam osiąść na stałe, czy piękno tego kraju mogłoby go zaczarować?

Kobieta nie pozwala żeglarzowi zapomnieć o tym, co pozostawił na azjatyckim brzegu. W swoim monologu, ilustrowanym czarno-białymi obrazami industrialnego Singapuru w kontraście do naturalnych, pełnych koloru, zmysłowych Bałkanów, nieustannie wzywa go do powrotu. Używając różnych argumentów, od praktycznych po coraz bardziej intymne, tworzy inną wersję opowieści o podróży, wypełnioną tęsknotą i poczuciem braku, zmieniającą widzenie dalekich krain.

Film dotyka odwiecznego dylematu wędrowca, rozdartego między wolnością, przygodą, przyjemnością, płynącą z ruchu i poznania a bezpieczeństwem i budowaną z trudem codziennością, która jednak daje oparcie.

Agnieszka Szeffel

Vladimir Todorovic

(ur. 1977 r., Zrenjanin, Serbia) Studiował sztuki wizualne w Belgradzie i na Uniwersytecie Kalifornijskim w Santa Barbara. Jest asystentem w School of Art, Design and Media (NTU) w Singapurze. Jest też jednym z założycieli singapurskiego artystycznego kolektywu „syntfarm” oraz Institute for Flexible Cultures and Technologies „NAPON” w Nowym Sadzie. *Water Hands* jest jego pełnometrażowym debiutem.

Wybrana filmografia / Selected filmography

1999 About Face (kr.m.)

2001 Talking from the Barrel (kr.m.)

2009 The Snail on the Slope (kr.m.)

2010 Silica-esc (kr.m.)

2011 Żeglarz / Water Hands

The film's title *Water Hands* means “sailor” in Chinese language. The seaman and traveller comes back home after a long journey abroad, feeling like a foreigner in his own country. He visits familiar, beautiful places, quotes popular sayings or talks he hears in town, takes pleasures in people he meets and landscapes he sees. While the seaman is away, the woman he loves does not let him forget about things he leaves behind, at the other coast of the ocean. She constantly calls him to come back. She fills in her monologue with black and white images from industrial Singapore. Her words are both intimate and practical, creating a whole different version of the same journey, full of longing and feelings of lost.

Vladimir Todorovic

Born in 1977 in Zrenjanin, Serbia. He is an assistant at School of Art, Design and Media (NTU) in Singapore. He co-founded Singaporean art collective syntfarm and Institute for Flexible Cultures and Technologies NAPON in Novi Sad. *Water Hands* is his feature length debut.

Cold Fish

Tsumetai nettaigyo

Japonia 2010, 144'

reżyseria:

Shion Sono

scenariusz:

Shion Sono

i Yoshiki Takahashi

zdjęcia:

Sbinya Kimura

montaż:

Jun'ichi Itô

muzyka:

Tomohide Harada

występują:

Makoto Ashikawa,

Denden,

Mitsuru Fukikoshi,

Megumi Kagurazaka,

Hikari Kajiwara

producent:

Yoshinori Chiba,

Toshiki Kimura

produkcja:

Nikkatsu

Wstrząsający, oparty na faktach film o ludzkiej deprawacji, w której odwieczny dylemat wyboru między dobrem a złem zostaje zamieniony na pytanie o wybór między mniejszym (co nie znaczy, że mniej przerażającym i deprawującym) złem a złem większym (wręcz przytłaczającym swą potęgą i zatrważającym okrucieństwem).

Śledzimy losy skromnego sprzedawcy rybek akwariowych, Nobuyuki Syamoto – człowieka, który nie skrzywdziłby muchy. W domu musi zmagać się z konfliktem między dorastającą córką a swą nową, młodą żoną, nieakceptowaną przez dziewczynę. Pewnego dnia córka pana Syamoto zostaje przyłapana na kradzieży w sklepie. Z opresji ratuje ją pan Murata – właściciel wielkiego sklepu akwarystycznego. Miły i wylewny Murata oraz jego ekscentryczna żona zaprzyjaźniają się z panem Syamoto. Szybko jednak okazuje się, że Murata i jego żona to odrażający psychopaci wpłatający bohatera i jego rodzinę w sadystyczną grę, której wyników nikt nie jest w stanie przewidzieć.

Cold Fish ilustruje zaskakujący wymiar japońskiej kultury, w której odpychający sadyzm wiedzie do poznania głębokiej prawdy o istocie ludzkiej – w równym stopniu zdolnej do największych poświęceń, jak i najdzikszych okrucieństw.

Piotr Kletowski

Shion Sono

(ur. 1961 r., Toyokawa, Japonia) Poeta, performer, filmowiec, inspirator powstania grupy twórczej „Sushi Typhoon”. Reżyser oryginalnych, przesyconych pesymistyczną atmosferą, egzystencjalnych horrorów, których bohaterami są samobójcy, seryjni mordercy, psychopaci. *Klub samobójców* – inspirowany autentyczną plagą samobójstw młodych ludzi w Japonii – przyniósł mu międzynarodową sławę.

Nobuyuki Syamoto is a kind man who runs a small tropical fish shop. He has a new wife but must face troubles at home with his own teen daughter, who does not accept her young stepmother. One day, when the teenager is caught shoplifting, Mr. Murata – the owner of a large aquarium centre in town helps her get out of the troubles. Mr. Murata and his eccentric wife become Nobuyuki Syamoto's new friends. But it soon turns out that they are indeed disgusting psychopaths who trap Nobuyuki Syamoto and his family in a sadistic game.

Shion Sono

Born in 1961 in Toyokawa, Japan. Poet, performance artist, award winning filmmaker who is also one of the Sushi Typhoon's core members. His films and horrors are overloaded with pessimistic atmosphere, people who commit suicide, serial killers, psychopaths. *Suicide Club* from 2003 brought him to international fame.

Wybrana filmografia / Selected filmography

1992 Pokój / Heya

1998 Dankon – po prostu człowiek / Dankon: The Man

2001 Klub samobójców / Suicide Circle / Jisatsu sakuru

2007 Mordercze włosy / Exte: Hair Extensions / Ekusute

2011 Himizu

Karate Robo - Zaborgar

Denjin Zabôgâ: Gekijô-ban

Japonia 2010,

reżyseria: Noboru Iguchi

scenariusz: Noboru Iguchi

zdjęcia: Yasutaka Nagano

montaż: Wada Takeshi

muzyka: Shunsuke Kikuchi

występują: Itsuji Itao, Asami, Akira Emoto, Yasuhisa Furuahara,

Yûya Ishikawa, Cay Izumi

producent: Ikeda Shinichi, Chiba Yoshinori

produkcja: Nikkatsu

Postulatem twórczym grupy „Sushi Typhoon”, działającej w ramach studia Nikkatsu, jest „remekowanie” filmów, które dla jej twórców były objawieniami. Dla Noboru Iguchiego kultowa okazała się telewizyjna seria z lat 70. o Zaborgarze – cyborgu, stworzonym przez genialnego konstruktora z ciała jego zmarłego syna. Posługujący się karate i wyspecjalizowanym arsenałem broni, Zaborgar wraz ze swym bratem, odważnym mścicielem, gromi wszelkiego rodzaju galaktyczne i ziemskie zło. Seria została zrealizowana z przymrużeniem oka, serwując widzom - prócz dynamicznej fabuły i barwnych postaci - rodzaj filmowej zgrywy: mnóstwo komediowych scen ocierających się o jawny kicz.

Tym tropem podążył Iguchi, realizując zwariowane kino akcji S-F, nową wersję przygód Zaborgara, wysokobudżetowy film klasy B. Owidowały naukowiec karmi tu mlekiem z własnych piersi (!) dwójkę swoich nowonarodzonych dzieci, kobiety-cyborgi strzelają z piersi raketami średniego zasięgu, Zaborgar walczy z drapieżnym samochodopsem (i jego miotem!), a na koniec mamy dydaktyczną refleksję na temat wychowania młodzieży płci obojga w Japonii. Mówiąc krótko: oto prawdziwe filmowe, tajfunowe sushi, które po prostu trzeba zobaczyć!

Piotr Kletowski

Noboru Iguchi

(ur. 1969 r., Tokio, Japonia) Debiutował w latach 80. niskobudżetowymi filmami S-F przeznaczonymi na rynek wideo oraz serialami TV. Współtworzył efekty specjalne do filmów innych reżyserów. Z Yoshihiro Nishimurą i Yukihiko Yamaguchim założył grupę artystyczną „Fudoshi Corps”, zajmującą się tworzeniem i dystrybucją niezależnych filmów gatunkowych. Obecnie realizuje wysokobudżetowe filmy S-F.

Wybrana filmografia / Selected filmography

1997 Kenben

2006 Manji

2006 Przebrany za dziewczynę / Fundoshi Corps 2 / Oira sukeban

2008 Dziewczyna - maszyna / The Machine Girl / Kataude mashin garu

2009 Gejsza - robot / Robo-geisha

Among the postulates stressed by directors from Sushi Typhoon studio is to create remakes of the films which inspired them to become filmmakers. One of the cult films for Noboru Iguchi was the series with Zaborgar the cyborg. Thanks to his karate skills and specialised weapons the hero fought with mechanic, Godzilla-like monsters who came to destroy the planet. Bringing the cyborg to life once again, Iguchi made a crazy, science-fiction and action film, sparkling with the most wacky characters, dialogues and scenes in the universe. The popular TV-series has become the high-budget B-class film.

Noboru Iguchi

Born in 1969 in Tokyo, Japan. As he was fascinated by science-fiction films, he used to skip classes to watch *Godzilla*. He was a co-funder of Fudoshi Corps art group which produced and distributed independent genre films. Now one of the most acclaimed Japanese directors of science-fiction films.

Anam, bezimienny. Ostatni wywiad z Tiziano Terzanim

Anam, the One with No Name. The Last Interview with Tiziano Terzani /
Anam, il senzanome. L'ultima intervista a Tiziano Terzani

Włochy 2004, 54'

reżyseria: Mario Zanot
scenariusz: Mario Zanot
zdjęcia: Mario Zanot
montaż: Mario Zanot
występują: Tiziano Terzani
produkcja: RTI/Storyteller

Ostatni wywiad z Tiziano Terzanim - światowej sławy dziennikarzem, pisarzem, podróżnikiem, wielbicielem Azji - przeprowadzony dwa miesiące przed śmiercią w jego domu w tokańskiej Orsignie. Terzani opowiada m.in. o swojej duchowej przemianie, o ostatniej podróży i kulisach powstania jego najważniejszej książki - *Nic nie zdarza się przypadkiem*. Chory na raka Terzani opisuje w niej eksperymentalne kuracje, jakim poddawał się w Ameryce, Indiach i Chinach, odkrywając dla siebie tamtejszą medycynę. Przypadkowe spotkanie ze starym mędrcem w Himalajach wyznaczyło koniec wędrówki w poszukiwaniu najważniejszego: harmonii ze światem i samym sobą.

Tiziano Terzani (1938 – 2004) od wczesnych lat 60. swoje życie związał z Azją. Studiował sinologię w USA, uczył się chińskiego, marząc o zamieszkaniu w Chinach, by zobaczyć maoizm na własne oczy. Przez lata był azjatyckim korespondentem niemieckiego „Der Spiegel”. Mieszkał w Singapurze, Hongkongu, kilka lat spędził w Chinach kontynentalnych, skąd został wydalony bez prawa powrotu, w Japonii i Tajlandii oraz w Indiach. Stamtąd wyruszał do miejsc, w których rozgrywała się burzliwa azjatycka historia, tam próbował ją zrozumieć i tłumaczyć innym.

Agnieszka Szeffel

Mario Zanot

Włoski dokumentalista, twórca efektów specjalnych m.in. do filmów Giuseppe Tornatore *Baaria* i dokumentu *L'ultimo gattopardo: Ritratto di Goffredo Lombardo* oraz *Habemus Papam* Nanniego Morettiego.

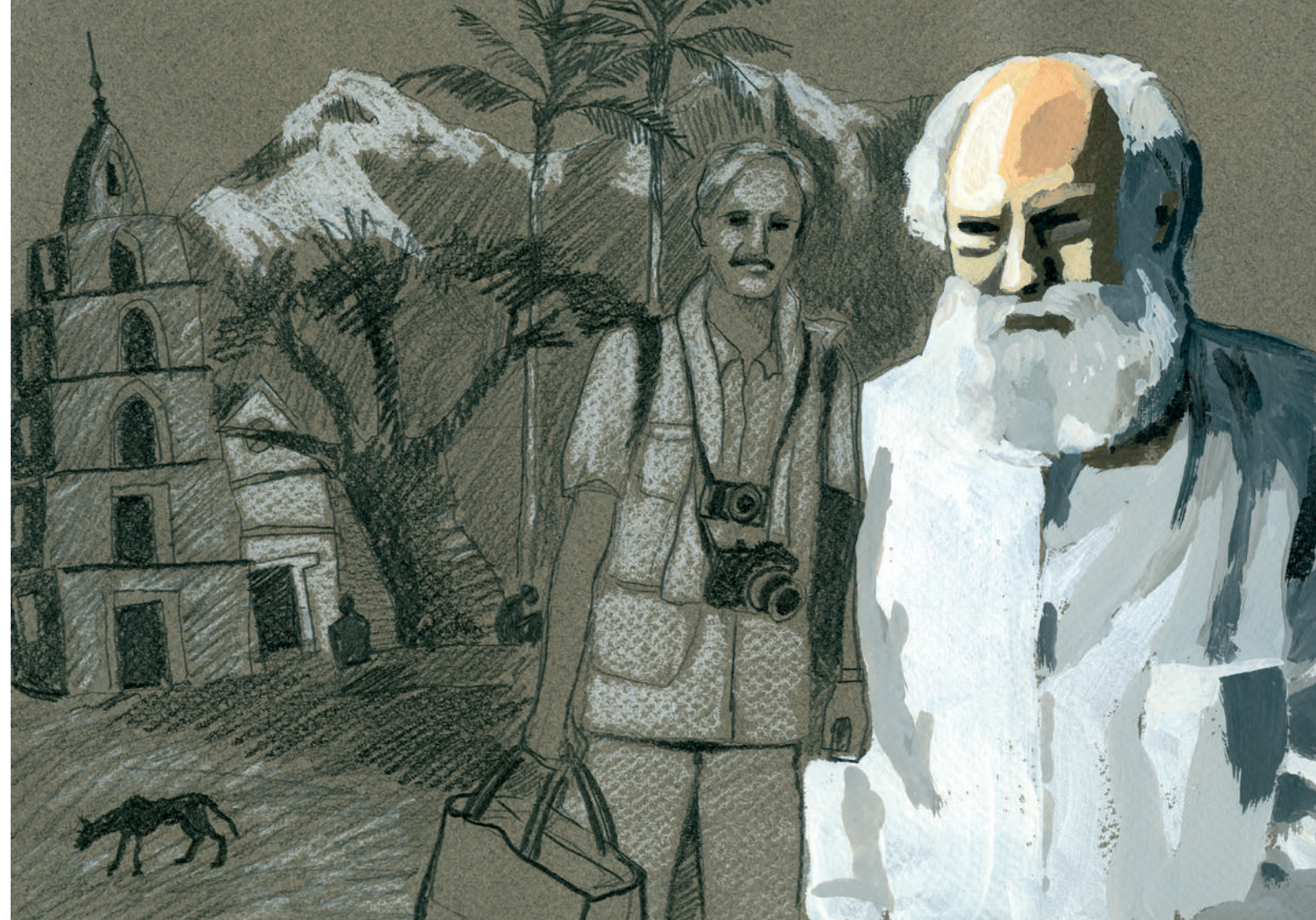
Filmografia / Filmography

2004 Anam, il senzanome. L'ultima intervista a Tiziano Terzani
2008 Il macellaio di Phnom Penh

The last interview with Tiziano Terzani – the world-renowned journalist, writer and traveller who admired Asia. It was made in his home in Orsigna, Tuscany, just two months before his death. Terzani discusses his spiritual transformation, the last journey and his writings, among others. Terzani deals with his illness, stomach cancer, and talks about experimental treatments he received in South America, India and China what led him to discover the traditional medicine. Tiziano Terzani (1938-2004) spent most of his life in Asia as a correspondent for the German weekly *Der Spiegel*.

Mario Zanot

Italian documentary film director as well as visual and special effect supervisor. As a visual effect supervisor he has worked with Giuseppe Tornatore at *Baaria* and Nanni Moretti at *Habemus Papam*.

Kołysanka z Phnom Penh

Phnom Penh Lullaby

Polska 2011, 103'

reżyseria: Paweł Kloc

scenariusz: Paweł Kloc, Przemysław Niczyporuk

zdjęcia: Przemysław Niczyporuk

montaż: Jacek Tarasiuk

muzyka: Marc Marder

występują: Ilan Shickman, Saran Mien, Marie Mien, Jasmine Shickman

produkcja: Parallax

nagrody: 51. Krakowski Festiwal Filmowy 2011 - Srebrny Róg dla reżysera najlepszego pełnometrażowego filmu dokumentalnego, Srebrny Lajkonik dla reżysera najlepszego filmu dokumentalnego w konkursie polskim

Izraelczyk Ilan Shickman wyjechał z ojczyzny w poszukiwaniu nowej Ziemi Obiecanej, lepszego życia. Jego polscy przodkowie z pewnością trafiliby na Zachód, młody biały mężczyzna u progu XXI wieku wybrał Wschód. Azja wabiła go łatwymi przyjemnościami – uległością kobiet i wysokim statusem cudzoziemca. Kiedy oszczędności stopniały, Ilan w Laosie nauczył się wróżyć z kart tarota i wyruszył do Kambodży. Od tej pory zarabia na życie, stawiając karty na pograżonych w mroku i wilgotnym upale ulicach Phnom Penh. Poznał tam Saran, opuszczoną przez męża byłą prostytutkę, która topiła smutki w alkoholu. Została jego tłumaczką i urodziła mu córkę.

Studium kambodżańskiej codzienności Ilana - nocne godziny spędzone na ulicy, opieka nad dzieckiem, kłótnie z Saran, czy wyprawa na prowincję do jej rodziny - posłużyło twórcom filmu jako pretekst. W centrum tej emocjonalnie i kulturowo złożonej historii leży trudny los kambodżańskich dzieci. Pochodzące z różnych związków, przechowywane u dalekich krewnych na wsi albo w rodzinach zastępczych, sprzedawane do adopcji czy prostytucji przez ledwo wiążące koniec z końcem matki, stają się żywym towarem. Marzenia Ilana zderzą się z okrutną rzeczywistością.

Agnieszka Szeffel

Paweł Kloc

(ur. 1971r.) Studiował prawo na Uniwersytecie Warszawskim. Pracował dla HBO oraz At Entertainment Ltd jako producent i reżyser. Realizował reklamy, videoklipy i programy telewizyjne. Otrzymał nagrodę na RealHeart Festival w Toronto za krótką fabułę *Dos Sombras*. Jest właścicielem firmy producenckiej Parallax. *Kołysanka z Phnom Penh* to jego pierwszy pełnometrażowy dokument.

Filmografia / Filmography

1996 D.K. (kr.m)

1997 Zosia (kr.m)

2000 Breaking Through (kr.m)

2005 Dos sombras (kr.m)

2011 Kołysanka z Phnom Penh / Phnom Penh Lullaby

Ilan Shickman left Israel years ago to search for a better life in Asia which lured him by the vision of submissive women and a high status of white foreigners. He finally settles down in Phnom Penh. To earn a living, Ilan reads tarot cards in the gloomy, scorching streets of the city. It's where he meets Saran, a former prostitute addicted to alcohol, who becomes his interpreter and gives birth to his daughter. The film captures not only an emotionally and culturally complicated relationship between Ilan and Saran but also portrays tough and shocking reality of Cambodian children.

Paweł Kloc

Born in 1971 in Poland. Director, producer, owner of Parallax producing company. Besides, he made adverts, videos and TV programmes. His film *Dos Sombras* was awarded as best short film at RealHeart Festival in Toronto. *Phnom Penh Lullaby* is his feature-length debut.

30 kadrów

Dorota Podlaska

Wystawa w festiwalowym katalogu – to pierwsze tego rodzaju przedsięwzięcie w historii Pięciu Smaków. Tegoroczny program został zilustrowany nie zdjęciami z filmów, a miniaturami, specjalnie na tę okazję namalowanymi przez artystkę i wielbicielkę kina azjatyckiego – Dorotę Podlaską. Wystawa jej prac podczas 5. FF Pięć Smaków jest prezentowana w kawiarni Kina Muranów w Warszawie.

„Jestem maniaczką filmów azjatyckich. Mania graniczy z obsesją, bo oglądam tylko dalekowschodnie produkcje. Od kina oczekuję, by oderwało mnie od szarej, nudnej rzeczywistości. Odpowiada mi też azjatycka intensywność emocji, którą zachodnie kino zagubiło w intelektualnym chłodziu.

Ilustracje do filmów też są emocjonalne – zostały przefiltrowane przez moją uczuciowość. Ale pamiętając o tym, że w kulturze Wschodu praca zbiorowa jest ważniejsza niż indywidualność, starałam się dopasować do wyobraźni reżysera, wiernie oddać kwintesencję każdego filmu, jego klimat, kolorystykę, najważniejsze wątki. Chciałam, żeby te obrazki zaintrygowały, zachęciły do oglądania.

Tworząc festiwalowe ilustracje, wróciłam do podjętego już raz tematu. 11 lat temu namalowałam cykl *Placzę w kinie* (2000, CSW Zamek Ujazdowski w Warszawie), pastisz melodramatycznego tonu Hollywoodu i jego wpływu na zbiorową wyobraźnię. Łączy mnie też z kinem skłonność do budowania narracji – moje prace zawsze układają się w cykle, opowiadają historie”.

Dorota Podlaska

Dorota Podlaska ma w swoim dorobku wystawy m.in. w warszawskiej Zachęcie Narodowej Galerii Sztuki, w Centrum Sztuki Współczesnej Zamek Ujazdowski w Warszawie, Galerii Arsenał w Białymstoku, CSW Łaźnia w Gdańsku, pobyty studyjne w Finlandii, Francji, Włoszech i Korei Południowej. Prace artystki podejmują najczęściej tematy dotyczące prywatnej sfery jej życia. Jej główne medium to malarstwo figuralne, dla którego wypracowała specyficzny sposób prezentacji. Niewielkich rozmiarów obrazy i obiekty aranżuje w instalacje. Tworzy też fotograficzne dokumentacje, akcje, interwencje w przestrzeniach, projektuje książki i inne publikacje.

Przywracając wspomnienia

Chin Chih Yang

Podczas otwarcia 5. Festiwalu Filmowego Pięć Smaków publiczność będzie miała okazję zobaczyć przygotowany specjalnie na tę okazję performance Chin Chih Yanga oraz jego instalację multimedialną.

Chin Chih Yang urodził się na Tajwanie. Od wielu lat mieszka i pracuje w Nowym Jorku, gdzie studiował w Pratt Institute i Parsons School of Design. Jest artystą o interdyscyplinarnych zainteresowaniach, wśród których szczególne miejsce zajmują ekologia, architektura, design oraz przestrzeń miasta. Współczesność jest dla niego źródłem zarówno obawy, jaki i fascynacji, w swoich pracach próbuje uchwycić złożone stany niepokoju i przymusowego oczarowania, charakterystyczne dla cywilizacji XXI wieku. Instalacje i performance Chin Chih Yanga analizują aktualne rytmy i dysonanse społeczne w kontekście masowej produkcji przemysłowej i tego co zostaje z niej odrzucone jako odpad.

Swoje prace prezentował m.in. na Times Square i Union Square w Nowym Jorku, w przestrzeniach budynku ONZ, w Rockefeller Center, Chelsea Museum, Queens Museum, Godwin-Ternbach Museum, Exit Art, Flux Factory. Publikacje poświęcone twórczości Chih Chin Yanga znalazły się m.in. w *The New York Times*, *Taipei Times*, *Village Voice*, *Time Out New York*, *Art Asia Pacific*. W 2010 roku Humphrey Hawksley z BBC przeprowadził z Yangiem wywiad, prezentujący go jako jednego z nowojorskich artystów, dla których istotne są kwestie korupcji w wymiarze politycznym i społecznym.

Więcej o artyście:

<http://www.123soho.com>

<http://vimeo.com/user1454450>

Organizatorzy..... Jakub Królikowski
Dam Van Anh
Emilia Skiba
Nguyen Quoc Thanh
Anna Gudarowska
Iwona Kamińska-Gosk
Sofia Setyorini

Współpraca..... Ben Yang
Ena Yoon
Hsin-Chiang Hsu
Iza Wierzbńska
Michał Baran
Michał Sieczkowski
Nam Le Tuan
Nguyen Hong Diep
Katarzyna Szacińska-Szymeczko
Linda Czerniawska

Wystawy, instalacje..... Anna Ciabach

**Katalog:
ilustracje, skład.....** Dorota Podlaska

redakcja..... Agnieszka Szeffel

autorzy..... Agnieszka Kamrowska
Agnieszka Szeffel
Piotr Kletowski

Warsztaty animacji..... Anna Mamińska
Natalia Nguyen
Nguyen Hong Diep

Projekty graficzne..... Karolina Płuska
Natalia Kulka
Małgorzata Gurowska
Przemysław Ostaszewski

Indeks tytułów polskich

13 zabójców.....	52
7 dni odchodzenia.....	24
Anam, bezimienny. Ostatni wywiad z Tiziano Terzanim.....	66
Café Lumière.....	12
Chassis.....	54
Cold Fish.....	62
Dzienniki z Musan.....	40
Hahaha.....	36
HHH - Portret Hou Hsiao-hsiena.....	16
Jedź i pij, mężczyzno i kobieto.....	20
Karate-Robo Zaborgar.....	64
Kołysanka z Phnom Penh.....	68
Która tam jest godzina?.....	22
Kwiaty Szanghaju.....	8
Miasto smutku.....	6
Millennium Mambo.....	10
Nocny połów.....	46
No puedo vivir sin ti.....	26
Norwegian Wood.....	56
Oki.....	38
Opowieść o dwóch siostrach.....	48
Posępna noc.....	42
Późna jesień.....	44
Saigon Yo!.....	58
Taipei Exchanges.....	28
Terrorysty.....	18
Trzy miłości.....	14
Ujrzałem diabła.....	50
Wędrowka dusz.....	30
Żeglarz.....	60

Indeks tytułów angielskich

13 Assassins.....	52
Anam, the One with No Name. The Last Interview with Tiziano Terzani.....	66
Bleak Night.....	42
Café Lumière.....	12
Cannot Live Without You.....	26
Chassis.....	54
City of Sadness, A.....	6
Cold Fish.....	62
Eat Drink Man Woman.....	20
Everlasting Moments.....	30
Flowers of Shanghai.....	8
Hahaha.....	36
HHH - A Portrait of Hou Hsiao-hsien.....	16
I Saw the Devil.....	50
Journals of Musan.....	40
Karate-Robo Zaborgar.....	64
Late Autumn.....	44
Millennium Mambo.....	10
Night Fishing.....	46
Norwegian Wood.....	56
Oki's Movie.....	38
Phnom Penh Lullaby.....	68
Saigon Electric.....	58
Seven Days in Heaven.....	24
Taipei Exchanges.....	28
Tale of Two Sisters, A.....	48
Terrorizers, The.....	18
Three Times.....	14
Water Hands.....	60
What Time Is It There?.....	22

partnerzy:

Zadanie zostało zrealizowane dzięki wsparciu finansowemu Miasta Stołecznego Warszawy, Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej, Biura Gospodarczego i Kulturalnego Tajpej w Polsce oraz Centrum Kultury Koreańskiej w Polsce.

sponsor:

organizator:

patroni
medialni:

